

Inleidend overzicht

Afkortingen: C.B.G. = Centraal Bureau van genealogie te 's Gravenhage.

B.S. = Burgerlijke stand.

GESLACHT VAN DOLDER

=====

Algemene gegevens van mijn grootmoeder HELENA CRUICKSHANK ,
(geb. 25-3-1829 en overl. 22-3-1911) twee malen gehuwd.

1e huwelijk: Lucien ADAM, slechts één zoon LAWRENCE, geboren
15 November 1854.

2e huwelijk: (na dood Lucien ADAM) - Vincent Jacob VAN DOLDER
(geb. 6-3-1815 - overl. 1-5-1876)

4 kinderen werden uit dit 2e huwelijk geboren, te weten:

1. ALBERTUS REDLOD, geb. 23-1-1858 te Tegal
2. JACQUES REDLOD, geb. 17-5-1861 te Semarang
3. HENRI VINCENT, geb. 8-2-1867 te Semarang
4. JOHANNA WILHELMINA HELENA, geb. 8-5-1870 te Semarang. 18

De gegevens betrekking hebbende op:

1. Vincent Jacob VAN DOLDER, mijn stiefgrootvader
2. Zijn echtgenote Helena CRUICKSHANK, mijn grootmoeder
3. de kinderen en kleinkinderen van dit echtpaar.

zijn in deze bundel verzameld.

- Bijlagen:
- A. Gegevens over Jacques Redlod van Dolder en zijn nageslacht.
  - B. Photo's en gegevens van Huize De Beele
  - C. Gegevens van de heer G.A. Nagelkerke
  - D. Bundel Van Dolder, speciaal van mijn stiefgrootvader Vincent Jacob van Dolder
  - E. Gegevens over tante Non, de enige dochter en jongste kind van Granny en V.J. van Dolder.
  - F. Brieven van Ida van Dolder-Courant
  - G. Gegevens omtrent de blijkbaar niet dadelijk erkende kinderen van Vincent Jacob van Dolder en Mevrouw Helena Adam-Cruickshank

*Deze bijlagen
binnen ik
voor Ab.
Ik zal die
t.z.t. aan
Ab in 2e over-
handigen.*

VOORVADEREN EN HALFZUSTERS EN - BROERS VAN VINCENT JACOB VAN DOLDER

=====

VINCENT VAN DOLDER

Geb. Utrecht Augustus 1758

zoon van Anthonie van Dolder en Margaretha van Emde
Predikant te Sleewijk 9-9-1781, Puttershoek 29-6-1783,
IJsselmonde 17-7-1825.

Zijn vrouw, Bartha van de Poll, overleed te Puttershoek.
Hij had 6 kinderen; w.o.:

JOHANNES WILHELMUS VAN DOLDER

Geb. te IJsselmonde, datum onbekend

Predikant te Blauwkapel 16-5-1813, Neerlangbroek 28-4-1816
Wageningen 1-8-1819, aldaar overleden 11-8-1832.

Was eerst gehuwd met Alida de Vries en later op 1-11-1816
met Philippina Maria Batenburg (dochter van Bastiaan
Batenburg en Hendrika van Iterson, overleden 25-9-1833).

Uit het eerste huwelijk
slechts één zoon:

Uit het tweede huwelijk
vijf kinderen:

VINCENT JACOB VAN DOLDER

Geb. 6-3--1815, Maartensdijk
(Utrecht)

Hij was dus 17 jaar toen hij
zijn vader verloor, zijn moeder
Alida de Vries verloor hij op
5-12-1815.

Hij was in Wageningen steen-
bakker, en huwde op 6-6-1839
te Wageningen met Albertina
Charlotte Stulen, 24 jaar,
dochter van Gerrit Naik Stulen
en Louise Catharina Verenet.
Dit huwelijk is ontbonden bij
vonnis van de arrondissements-
rechtbank van Amsterdam op
13 Februari 1860, hij was toen
bijna 45 jaar.

Juiste datum van vertrek uit
Wageningen onbekend, maar wel
vóór 1850.

1. BARTHA HENDRICA PHILIPPINA

Geb. Utrecht 12-10-1817

Kunstschilderes

Huwde in Wageningen, met toestemming van
een familieraad bij ontstentenis van
ouders en grootouders, op 11-7-1833 met
Mr. Dirk Hoola van Nooten, geb. Demerary
3-5-1811, rechter te Paramaribo; deze
overleed te Paramaribo al op 13-9-1847
(36 jaar oud)

Zijn vrouw is overleden op 12 April 1892
te Batavia, ligt begraven op kerkhof
Tanah Abang. Zij is dus 74 jaar oud
geworden.

2. JAKOBUS JOHANNES WILHELMUS

Geb. 15-4-1820 te Wageningen

2e luitenant der Genie, overleden
Semarang 16-10-1843 (23 jaar)

3. Een dochter geb. te Wageningen 14-8-1822

4. ELISABETH FREDERICA MARIANNE

Geb. 26-7-1825 te Wageningen

Overleed ongehuwd te Arnhem
25-12-1900 (75 jaar)

5. JOHANNES WILHELMUS

Geb. 26-9-1832 te Wageningen

Overl. 30-1-1919 te Soekaboemi (86 jaar)
Hij huwde te Parel (Kaap de Goede Hoop)
op 17-6-1861 Wilhelmina Bastiaans van
Kampen, die op 31-5-1916 overleed te
Soekaboemi.

VINCENT JACOB VAN DOLDER

Geboren 6-3-1815 - Maartensdijk (Utrecht)
Overleden 1-5-1876

Hij is dus de tweede man van mijn grootmoeder van vaders zijde. Gelijk uit I blijkt is hij geboren in Maartensdijk (Utrecht). Hij verloor zijn moeder op 5 December 1815, toen hij ongeveer 9 maanden oud was en zijn vader, toen hij 17 jaar oud was. Hij had drie half-zusters en twee halfbroers (zie I).

Huwde op 6-6-1839 te Wageningen, toen hij 24 jaar oud was. Het is niet bekend, wanneer hij Wageningen, waar hij steenbakker is geweest, verlaten heeft, maar vermoedelijk vóór 1850.

Is hij toen naar West-Indie gegaan, waar hij volgens het verhaal van mijn vader "in de suiker" was? Mogelijk heeft zijn oudste halfzuster Bartha Hendrica Philippina, gehuwd met Mr. Dirk Hoola van Nooten, rechter te Paramaribo, hem aangemoedigd naar de West te komen.

Wat hij daar gepresteerd heeft en hoe en waar hij zijn tweede vrouw de weduwe Helena Adam geboren Cruickshank heeft ontmoet en gehuwd is mij thans (1972) niet bekend. Mijn vader heeft verteld, dat dit huwelijk in St. Louis (U.S.A.) heeft plaats gehad. De oudste zoon uit dit huwelijk, Albertus Redlod werd te Tegal geboren, 23 Januari 1858. Maar zijn eerste huwelijk in Wageningen gesloten met A.Ch. Stulen werd eerst op 13 Februari 1860 ontbonden (zie I).

In allen gevallen wonen hij en zijn tweede vrouw in 1858 op Java. Het staat ook vast, dat hij in 1859 administrateur van de suikerfabriek Bandjardawa (en niet Wonopringgo, zoals mijn vader mededeelde) van de Oost-Indische Maatschappij van Administratie en Lijfrente, een fabriek gelegen in Tegal (zie Bijl. C, gegevens van de heer Nagelkerke)

De heer Nagelkerke trof in de bibliotheek van het Kon.Inst. voor T.L. en V. een boekje aan: Verslag van de heren V.J. van Dolder en N.F. Morbatter 1) omtrent hunne bevindingen in de suikerfabriek Poerwodadie van A. Baron Sleet van Oldruitenburgh betreffende de suikerbereiding. Ik heb dit boekje, dat in 1864 is gepubliceerd, even doorgelezen. De s.f. Poerwadadi lag in de residentie Madioen. Het viel me op, dat in dit boekje de suikerfabriek Wonopringgo, gelegen in de residentie Pekalongan enkele keren vermeld werd.

Uit dezelfde bron vernam ik dat mijn stiefgrootvader lid was van:

1. Het Indische Landbouwgenootschap
2. Het Bataviasche Genootschap
3. De Kamer van Koophandel en Nijverheid te Semarang
4. Semarangsch Genootschap tot bevordering van Landbouw en Nijverheid.

- 1) De heer H.F. Morbotter was tot 1859 luitenant-kolonel, kommandant te Semarang, maar ook, evenals Van Dolder, lid van de Kamer van Koophandel en Nijverheid, afd. Semarang en van het Semarangsch Genootschap tot bevordering van Landbouw en Nijverheid (zie bijlage C.)
- 2) Het onderzoek begon op 27 September 1864 en werd op 3 December van hetzelfde jaar beëindigd. De veronderstelling van C.B.G. in de brief van 24 November 1970, dat Vincent Jacob in de jaren 1861/64 in Europa of Amerika vertoefde, kan *niet* geheel juist zijn.

Uit een brief van het C.B.G. gedateerd 24 November 1970 blijkt dat de twee oudste zoons van (zie bijl. G) Vincent Jacob van Dolder niet de familienaam van Dolder dragen en De oudste zoon wer, zoals gezegd in 1858 te TEGAL (en niet in Semarang, zoals uit gegevens van de B.S. van Brummen en Zutphen blijkt) geboren, maar is aldaar bij de B.S. aangegeven als te zijn ALBERTUS REDLOD LAUNY. De voornaam Redlod (het omgekeerde van Dolder) wijst op de geboorte uit een onwettig huwelijk.

Uit dezelfde brief blijkt dat er inderdaad in 1858 in Tegal een zekere Augustijn Johan Bastiaan Launy, die als "vader" van het kind heeft gefungeerd, woonde. Naar mijn mening is de veronderstelling in dezelfde brief, dat de moeder van Albertus Redlod een Indonesische vrouw zou zijn, onjuist.

Volgens dezelfde brief van het C.B.G. is de tweede zoon JACQUES REDLOD, geboren in Semarang op 17 Mei 1861, bij de B.S. aangegeven als JACQUES REDLOD GOODWILL. Was de heer A.J.B. Launy in Tegal een werkelijk bestaande persoon, een mijnheer Goodwill in Semarang heeft naar alle waarschijnlijkheid, niet bestaan. Verwonderlijk is bovendien dat, aangezien het eerste huwelijk van Vincent Jacob van Dolder al in Februari 1860 ontbonden was, het onnodig was om zijn zoon een onjuiste achternaam te geven.

Van een wettiging van het huwelijk met mijn grootmoeder en de erkenning van de oudste en op één na oudste zoon waren geen gegevens in Holland te vinden en het is de vraag of de huidige B.S. van Semarang hierover nog inlichtingen zal willen en kunnen geven. Ik heb er geen moeite meer voor gedaan.

Er zijn meer onbeantwoorde vragen omtrent deze stiefgrootvader van mij. De drie jongste kinderen zijn in 1861 en volgende jaren in Semarang geboren. Was hij daar gevestigd? Of kwam hij regelmatig van Tegal uit in die stad? In 1869 was hij daar "Kommissaris van het agentschap van de Javasche Bank."

Verder weet ik bitter weinig van zijn leven af. Ik had er meer van kunnen weten als ik er vroeger in mijn Indische jaren en in na-oorlogsche tijd (voor de dood van mijn zuster in 1953 en mijn tante, Mevrouw Pilon in 1955) meer belangstelling voor het onderwerp had gehad.

In alle gevallen is Vincent Jacob van Dolder zeer rijk naar Holland teruggekeerd. Hij heeft zich eerst in Arnhem gevestigd. Er zijn adressen bekend van hem aan het Willemsplein waar in 1914 de Betuwse bank gestaan moet hebben en misschien nog staat. Verder vermeldt een adresboek van Arnhem van het jaar 1874 een adres: St. Jansbuitensingel H 613.

Aangezien het bevolkingsregister van Arnhem in de 2e wereldoorlog verbrand is, is het niet bekend, wanneer hij zich daar gevestigd heeft, maar naar alle waarschijnlijkheid in 1872.

De B.S. van Voorst vermeldt, dat Vincent Jacob van uit Arnhem zich op 2 Augustus 1875 vestigde op het mooie landhuis "De Beele" 1), dat wij in 1958 of 1959 gezien hebben. Hij is niet lang de bewoner geweest, op 1 Mei 1876 overleed hij, 61 jaren oud.

Foto's van hem en Granny zijn zowel in Indie als in Holland in de oorlog verloren gegaan.

1) Meerdere gegevens over "De Beele" (met foto) in bijl. B. Het grote huis is niet lang nadat wij het zagen, gesloopt. Op 14 Augustus 1971, toen wij de dochter van tante Non, Jennigje Johanna van der Boon-Pilon, in Heemstede opzochten, vertelde zij van haar moeder gehoord te hebben, dat deze (toen een meisje van vijf jaar) zich kon herinneren, dat er ook een Engelse gouvernante in "De Beele" was.

MEVROUW HELENA VAN DOLDER, GEBOREN CRUICKSHANK

-----
in de familie Granny genoemd.

Geb. 25 Maart 1929 - overleden 22 Maart 1911.

Uit alle stukken van de B.S. van enkele Nederlandse steden staat vermeld, dat deze merkwaardige vrouw in Suriname is geboren op 25 Maart 1829 en niet in 1824, zoals Bloys van Treslong Prins 1) in zijn uit genealogisch standpunt zeer nuttig vierdelig werk vermeldt.

Haar vader was een Schot; Cruickshank is een typisch Schotse naam. En het is bekend, dat gedurende het Engelse tussenbestuur in Suriname (1804-1816) en daarna zich speciaal Engelsen en Schotten in het district Nickerie vestigden als planters 2)

Aan Ren Speelstra, achter-achter kleinzoon van "Granny" en aan Mevrouw Zeeman, geboren Bangafoe (die met haar man ons in 1971 en 1972 bezocht) heb ik de volgende gegevens te danken.

- 1) P.C. Bloys van Treslong Prins, Genealogische en heraldische gedenkwaardigheden, betreffende Europeanen op Java (weltevreden 1934-1939). Deze man bezocht vele Europese kerkhoven op Java en noteerde de opschriften van de graven. De gegevens, verstrekt door nabestaanden, kunnen natuurlijk onjuist zijn. Voor mij is dit werk een kostbare bron geweest. Het jaar van de geboorte van mijn grootmoeder is aangetroffen in de registers van de B.S. in Voorst, Zutphen en Amsterdam. Jammer genoeg ontbreken de gegevens van de B.S. van andere plaatsen, waar deze vrouw haar leven heeft gewoond.
- 2) Prof. R. van Lier (een Surinamer) Samenleving in een grensgebied, biz.25, en de op biz. 335 vermelde literatuur (noten 4, 5 en 6)

In 1818 (maand Mei) vestigden zich in het district Nickerie de volgende Schotten:

1. Alexander Cruickshank - geboren 12 Mei 1800
2. James Cruickshank - geboren 8 Mei 1802.

Op 15 April 1820 kwam uit Grenada in hetzelfde district van Suriname: Robert Cruickshank, geboren 17 Juli 1797.

Vermoedelijk is deze laatste de vader van mijn grootmoeder. Hij trouwde later met Louise (of Louisa) Stuart en had, volgens de inlichtingen van Ren Spoelstra, een dochter Catharina Margaret, geboren 10 Augustus 1831. Volgens de inlichtingen van Mevrouw Zeeman had hij nog een dochter Helen, geboren 24 Juni 1829. Dat klopt niet met de datum die de Hollandse B.S. van enige plaatsen vermeldde; 25 Maart 1829. Mogelijk heeft Mevrouw Zeeman doopbrieven geraadpleegd.

Beide kinderen zouden in Paradise geboren zijn, in de 19e eeuw de grootste suikeronderneming in Nickery. Volgens C.A. van Sypestein, Beschrijving van Suriname, 1854 zouden Robert Alexander en James Cruickshank eigenaars van deze onderneming geweest zijn. Bovendien zou de onderneming Union voor 2/3 deel eigendom der drie genoemde Cruickshanks zijn geweest.

Mogelijk zijn deze ondernemingen gekocht van William Stuart, die in een in het Rijksarchief aangetroffen register in 1799 als eigenaar te boek stond.

Het komt mij niet waarschijnlijk voor dat Louise Stuart (die denkkelijk een Schotse was) de moeder van Granny is geweest. Zij, mijn grootmoeder, had Creoolse gelaatstrekken en kroeshaar.

Haar vader moet jong overleden zijn, in 1832 (volgens inlichtingen van het Rijksarchief), hij was toen ± 35 jaar. Zijn vrouw is hertrouwd met Edward Rickets. Helen Cruickshank was in 1832 ongeveer 3 jaar. Hoe zij verder opgevoed werd en waar en wanneer zij haar eerste echtgenoot, een zekere Adam (met waarschijnlijk de voornaam Lucien) vermoedelijk een Schot heeft gehuwd, weten wij niet. Wat wij wel weten is, dat uit dit huwelijk een zoon is geboren in Galveston, Texas, U.S.A. op 15 November 1854 en dat zijn vader kort voor of na deze datum overleden is.

Volgens een verhaal van mijn vader is zijn moeder na het overlijden van haar man met hem naar St. Louis, Missouri getrokken, waar zij gouvernante zou zijn geweest bij een Engelse familie Eaton. Ook moet zij daar een vrij nauw contact gehad hebben met een familie Van Marle. Twee maal in mijn leven heb ik (van een zekere Ir. van Marle en van mijn zuster) de bijzonderrheden van dit contact aangehoord en vergeten.

Tot de vele raadsels van haar leven zijn plaats en datum van haar tweede huwelijk. Vaststaat, dat uit dit huwelijk geboren zijn drie jongens en een meisje en wel in Tegal en Semarang in de jaren 1858 Albertus Redlod, 1861 Jacques Redlod, 1867 Henri Vincent en 1870 Johanna Wilhelmina Helena, de laatste drie in Semarang.

Mogelijk heeft het wettige huwelijk pas na de ontbinding van het eerste huwelijk van Jacob Vincent (13 Februari 1860) plaats gehad.

Van Granny's leven op Java weten we niets, evenmin van de datum, waarop zij met haar man voorgoed naar Holland vertrok. In 1874 woont ze aan de St. Jansbuitensingel H.613, Arnhem, maar ook, naar ik later vernam, aan het Willemsplein, in 1875 in Voorst (De Beele), waar zij in 1876 (47 jaar oud) voor de tweede maal in haar leven weduwe werd. Aan het einde van dat jaar vestigt zij zich aan de Groenmarkt te Zutfen met haar twee jongste kinderen Henri Vincent (9 jaar) en Johanna Wilhelmina Helena (6 jaar). In Zutfen waren de twee oudste Alxbertus Redlod (16 jaar oud) al in 1874 ingeschreven als leerling van het gymnasium, en Jacques Redlod, (13 jaar oud), die blijkbaar ook al in 1874 daar woonde. 1)

1) Zie de brieven van de archivaris van de gemeente Zutfen van 29 Juni en 8 September 1970 in Bijl. A.

In 1881, als de drie oudste kinderen, 23, 20 en 14 jaar zijn verhuist zij met haar dochter, toen 11 jaar, naar Amsterdam, Keizersgracht 96 (dat Jet en ik op 10 Juni 1969 hebben bekeken; het was leeg en te koop) en daarna op Plantage Middenlaan 72. De B.S. van Amsterdam vermeldt niet dat de nog zo jonge Henri Vincent (14 jaar) is meegegaan.

Een ander raadsel van haar leven is: hoe is zij haar niet geringe vermogen kwijtgeraakt. Mijn zwager Snouck Hurgronje heeft mij eens verteld, dat hij op verzoek van mijn vader, gedurende een verlof in Nederland een poging gedaan heeft dit mysterie te ontraadselen, vergeefs echter. Zij schijnt zeer zwijgzaam te zijn geweest, Vermoedelijk was zij zeer onerwaten in financiële aangelegenheden en ~~ix~~ moet zij het slachtoffer van slimme afzetteren (de familie-legende zegt natuurlijk Joden) geworden.

Zij moest dus terug naar Java. Hoewel zij volgens de B.S. van Amsterdam "op 16 November 1894 ambtshalve afgeschreven" werd, staat het vast, dat zij met haar dochter (20 jaar) met Kerstmis 1890, dus ruim twee maanden na mijn geboorte in Tandjoengsarie arriveerde. Zij was dus ook aanwezig bij de dood van mijn Moeder (23 Juli 1891), hetgeen blijkt uit een brief van Mevrouw de Stoppelaar aan Laury en Jacques, waarin de laatste levensdagen van mijn Moeder zijn beschreven, een roerende brief, die Laury gelukkig bewaard heeft.

- 1) Dit blijkt uit een brief van mijn moeder gedateerd 17 Januari 1891 gericht aan "mijn liefste kinderen" (Laury en Jacques - Jackie genoemd),

Granny heeft na de dood van Mama mij opgevoed en wel in Bondowoso, vermoedelijk omdat het tussen mijn vader en haar niet boterde. Hoewel ik vele malen haar slof op mijn billen voelde, verwende ze mij zeer. Mijn geliefde nicht Helen, dochter van Albertus Redlod van Dolder, heeft mij, toen ik haar na ongeveer 60 jaar weer ontmoette, verzekerd, dat ik een vervelend verwend jochie was!!

Ik denk dat zij ongeveer 1895 of 1896 met mij verhuisde (per rijtuig, ik herinner me, dat ik op die verhuisdag voor het eerst zeer verschrikt een rijden de spoortrein zag), naar de suikerfabriek Pandji, vermoedelijk, omdat ik naar school moest in Sitoebondo.

In 1900 of 1901 ben ik, misschien tijdig van haar weggerukt/ Ik kan mij niet voorstellen, dat zij na mijn vertrek naar Holland een prettig leven heeft gehad. Haar laatste jaren heeft zij in het grote administrateurshuis in Pandji in een rolstoel doorgebracht, treurend om het kleinzontje, dat in Amersfoort woonde en haar regelmatig moeizaam opgestelde brieven zond. In Jogjakarta had ik nog een portret van haar met een bosje krulhaar. Dit zeldzame portret is in de Japentijd verloren gegaan. Van haar methode van opvoeding herinner ik mij, behalve de klappen op mijn billen, de regel, dat ik weinig moest eten, niet het woord buik mocht zeggen en dat zij mij leerde bidden. Zij was, zoals zoveel Surinamers, op haar manier, godsdienstig, maar niet zo calvinistisch als "tante Betsy" (mevrouw de Stoppelaar) door wie ik een half jaar ongeveer voor mijn vertrek naar Holland opgevoed ben op de koffiëonderneming Kali Bakar in het Malangse.

Op 22 Maart 1911 overleed zij, bijna 82 jaar oud. In 1895 verloor zij haar oudste zoon uit haar huwelijk met V.J. van Dolder in December 1910 haar tweede zoon Jacques Redlod.

Wat een leven! En ik kan nu (1972) nog spijt hebben, dat ik zo weinig van dit leven weet.

DE VIER KINDEREN VAN V.J. VAN DOLDER EN
HELENA CRUICKSHANK.

---

1. ALBERTUS REDLOD, geboren 23 Januari 1858 te Tegal (en niet in Semarang, zoals de B.S. van Voorst, Brummen en Zutfen vermeldt), ging met mijn vader, die toen 12 jaar oud was, dus in 1866 of 1867, naar Holland. De kleine Albertus Redlod moet toen 8 of 9 jaar oud geweest zijn. Zij gingen beiden op de welbekende kostschool "Van Kinsbergen" te Apeldoorn, directeur Balthazar Jan van Pritzelwitz van der Horst. In 1873 verhuisde hij om mij onbekende redenen naar Brummen naar het instituut "Spaansweerd", ook onder leiding van bovengenoemde directeur.

Volgens het bevolkingsregister van Brummen en gegevens van de archivaris van de gemeente Zutfen moet hij in Augustus 1874 (16 jaar oud) als woonplaats Zutfen gehad hebben en leerling van het gymnasium geweest zijn. Mogelijk was hij met zijn jongere broer Jacques Redlod (die zich ook in 1874 in Zutfen gevestigd had) bij een Zutfense familie in de kost, want hun ouders woonden toen nog in Arnhem.

Het is natuurlijk niet na te gaan of Albertus Redlod het gymnasium heeft afgelopen. Hij is volgens inlichtingen van zijn schoondochter (Ida van Dolder-Courant) eerst gaan varen als derde stuurman in de koopvaardij en is later pas planter geworden. Zijn oudste zoon, Vincent Jacob (Jacques genoemd, echtgenoot van Ida) is geboren op 3 Juni 1882 te Bodjoe, centrum van bergondernemingen. Maar twee dochters 1) werden geboren in Trenggalek, een mij welbekende streek maar, voorzover ik mij kan herinneren, was er in het regentschap Trenggalek maar één onderneming. Welk beroep hij daar heeft uitgeoefend is mij niet bekend.

Waar de jongste van de vier kinderen, Lauw geheten, geboren is, weet ik niet. Ik heb in mijn jeugd te Pandji veel met hem gespeeld.

Deze oom Bert moet een bijzonder aardige en goedhartige man zijn geweest. Hij stierf in 1895 aan malaria, in het paviljoen van het huis te Bondowoso waar ik toen (5 jaar oud) met mijn grootmoeder woonde. Ik herinner mij deze droevige gebeurtenis goed, al deed mijn grootmoeder haar best de sombere plechtigheid van de begrafenis voor mij te verbergen.

De drie oudste kinderen waren toen 13, 9 en 7 jaar; de drie jongste werden opgevoed door hun oom Henri en tante Mien. Volgens de verhalen van Helen hebben ze er een akelige jeugd gehad.

De oudste woonde in bij mijn vader en is later een voortreffelijke employé van de suikerfabriek Pandji geworden.

1) namelijk : Diesje (A.B.L.) van Dolder, weduwe van Jan Montijn geboren 29 Juli 1886, en mijn geliefde nicht Helen (Johanna Wilhelmina Helena van Dolder, gescheiden van de Heer Spoelstra, geboren 2 Juni 1888, beiden geboren te Trenggalek (Kediri).

2. JACQUES REDLOD VAN DOLDER

Geboren 17 Mei 1861 te Semarang (echter onder de naam: Jacques Redlod Goodwill). Waarom heeft hij de naam Goodwill gekregen? Zijn vader was toen al van zijn eerste vrouw gescheiden.

Hij is eveneens op dezelfde kostschool geweest als mijn vader en mijn oudste stiefoom Albertus Redlod, maar in de Brummen- se afdeling van de kostschool te Apeldoorn. De B.S. van Brummen vermeldt, dat hij op 25 November 1873 (dus 11 jaar oud) kwam uit Semarnag en op 18 September 1874 verhuisde naar Zutfen. Dank zij gegevens van de heer R. Hoppe (werkende aan het Centraal Bureau voor genealogie te Den Haag) en van een schoondochter van Jacques Redlod, Mevrouw Lediana Selina van Dolder, geb. van Rossum, wonende te Herwijnen beoosten Gorkum, Kolstraat 17, met wie ik in 1970 een hele correspondentie gevoerd heb en die ons op 18 Juli van dat jaar opzocht, ben ik te weten gekomen:

1. dat deze stiefoom van mij planter was in het Malangse, waarschijnlijk de onderneming Soembernongko.
2. dat hij eerst gehuwd geweest is met Margaretha Johanna van Velthoven (huwelijk had plaats te Kediri 3 Augustus 1895), van wie hij gescheiden is te Blitar op 24 Juni 1900,
3. dat hij echter bij een vrouw van gemengd Madoerees-Javaans bloed, Sakinah 1) geheten, zeven kinderen (vier jongens en drie meisjes, verwekt en erkend heeft.
  - 1) Deze vrouw moet volgens mijn nicht Lediana van Dolder een schoonheid geweest zijn en vloeiend Hollands gesproken hebben. Zij trouwde later met een zekere Lammerts van Bueren, aannemer, die o.a. de Protestanse kerk te Malang gebouwd heeft.
4. dat hij kennelijk geen contact had met deze kinderen, zodat zij opgevoed zijn door Sakinah en Lammerts van Bueren.
5. dat hij hertrouwd is te Banjoewangi op 8 Augustus 1906 met een zekere Sophie Rutjen,
6. dat hij volgens de betrekkelijke overlijdensakte, die mijn nicht Lediana nodig gehad en dus gezien heeft, is overleden in Malang op 15 December 1910 des voormiddags 8 uur. Hij is dus slechts 49 jaar geworden.

Het is niet bekend of hij kinderen uit het huwelijk met Mej. van Velthoven en Mej. Rutjen heeft gehad. Vermoedelijk niet.

Van zijn zeven door hem erkende kinderen zijn vier mannelijke en een vrouwelijke overleden. De een na oudste zoon, John is geboren in 1894 te Kendalredjo, huwde eerst met Mej. E.J. Coolen, die te Pare in 1922 overleed, en daarna in 1924 met de bovengenoemde Lediana van Rossum. Wij zagen een foto van hem uit 1924, gemaakt bij zijn huwelijk en kregen beiden een zeer sympathieke indruk van deze van Dolder. Hij stierf in Herwijnen op 8 Februari 1958. Nadere bijzonderheden zijn te vinden in de zeer geestige brieven van Lediana in Bijlage D. Zij meent, dat geen kinderen van deze stiefoom van mij in leven zijn.

Lediana heeft nog kontakt met haar stiefkinderen, dus kinderen uit het eerste huwelijk van haar overleden man John, namelijk een zoon HENRI (Zaandam) en twee dochters, de een getrouwd met S.P. van Doorn, wonende te Haarlem en de ander gehuwd met een Javaan, Raden Soejono, wonende te Malang. Haar twee dochters zijn ook met Javanen getrouwd. (zie verder Bijlage D.)

IV - 3.
-----

3. HENRI VINCENT 1) VAN DOLDER, geboren 8 Februari 1867 te Semarang, was in 1878 ook in Brummen op de kostschool van B.J. van Fritzelwitz van der Horst. Hij kwam toen van Zutphen, hij heeft ook in Voorst in "De Beele" gewoond.

Wat voor opleiding hij verder gehad heeft, weet ik niet. Toen ik ongeveer 1896 verhuisde van Bondowoso naar Pandji was hij daar employe, dus in dienst van mijn vader. Later werd hij administrateur van Ranoë Pakis. Hij was gehuwd met een Mej. Hermine Feuerberg, dochter van een boekhouder bij de Panaroekanmaatschappij. Zij huwden te Panaroekan 2 Februari 1893. Wij noemden haar tante Mien. Het huwelijk was kinderloos, maar ze kregen na de dood van Oom Bert, dus in 1895, zijn drie jongste kinderen op te voeden (de oudste Jacques, kwam bij mijn vader aan huis). Henri Vincent overleed te Malang 9 September 1913 (46 jaren oud), zijn vrouw was nog lang dame van de huishouding van Dokter Otten, chef van de Pestbestrijding te Bandoeng.

- 1) Vincent is ook een der voornamen van mijn stiefgrootvader en zijn grootvader. (zie I)

4. JOHANNA WILHELMINA HELENA

De jongste van de van Dolders, een vrouw, die veel beleefd heeft. Zij werd geboren 8 Mei 1870 in Semarang en was dus 6 jaar, op 5 dagen na, toen haar vader in de Beele stierf. Zij trok daarom met haar moeder mee naar Zutphen, Amsterdam en arriveerde 1890, 20 jaar oud, met Granny in Tandjoengsarie, waar zij mijn geboorte en de dood van mijn moeder meemaakte. Hoe haar zeer bewogen en moeilijk leven verder verlopen is, heb ik pas op 14 December 1970 vernomen uit een brief van haar dochter (dus een nicht van mij), Jennigje Johanna geheten. Dank zij het niet genoeg te prijzen C.B.G. ben ik haar adres te Heemstede te weten gekomen.

Het was allang bekend, dat "tante Non", zoals zij door ons genoemd werd, getrouwd was met een dominee Pilon, met voornaam Tonke. Het C.B.G. kon mij in Mei 1970 al zijn standplaatsen precies opgeven. Geboren in Stedum (Groningen) in 1849, trok hij in 1890 naar Ned. Indie en "stond" daar op de volgende plaatsen:

Banda 13 Juli 1890
 Bandjermasin 9 Februari 1897
 (verlof naar Nederland 30 Juni 1901) daarna
 Madioen 10 Juni 1902
 Semarang 14 October 1908
 Jogjakarta 19 Mei 1910
 (Verlof naar Nederland 4 Juli 1911) daarna
 Cheribon 17 Juni 1912
 Eervol ontslagen en gepensioneerd 2 April 1922.

Verder wist ik, ook al dank zij het C.B.G., dat hij op 19 October 1897 de 27 jarige tante Non trouwde te Bandjermasin en dat hij op 4 April 1943, 94 jaar oud in Bandoeng is gestorven.

Maar wat vernam ik van mijn nicht Jennigje Johanna, gehuwd met A.J. van der Boon?

In Indie aangekomen, is tante Non haar broer Bert, die vermoedelijk in 1890 in Trengalek woonde, gaan helpen, maar daar heild zij het niet lang uit, haar hart trok naar Holland, zij werd gouvernante bij een familie Landberg in Batavia. Toen ze daar de overtochtkosten verdiend had, vertrok zij naar Holland, logeerde daar bij de halfzusters van haar vader 1)

Daarop is zij in IERLAND gouvernante en gezelschapsdame geweest in een kolonelsfamilie. De dood van haar broer Bert (1895) is aanleiding geweest naar Indie terug te keren. Aan boord maakte zij kennis met zendelingen en werd zodanig aangetrokken door het zendingswerk, dat zij, aangezien zij niets voor de kinderen van haar overleden broer kon doen, zich beschikbaar stelde voor zendingswerk.

1) Zie onder I waar twee halfzusters vermeld zijn; een daarvan heette Elisabeth, Frederica, Marianne, door Jennigje tante Betsy genoemd, de andere werd in 1822 in Wageningen geboren, maar daarvan is de naam niet bekend.

Zo kwam zij in Bandjermasin, waar zij dominee Pilon leerde kennen. Deze was weduwnaar en had zes kinderen, 3 jongens en 3 meisjes.

In Bandjermasin kregen dominee Pilon en tante Non drie dochters, waarvan Jennigje de jongste was (geboren 12 Mei 1901)

In 1901 ging de dominee met verlof naar Holland, waarschijnlijk met zijn zes kinderen uit het eerste huwelijk, tante Non verkoos een verlof op Java (in de Tengger).

In Madioen, de eerste standplaats van de dominee na zijn verlof, werden in zes jaren nog 3 dochters geboren.

Van Jogjakarta uit ging de gehele familie met verlof naar Holland. In 1912 ging vader alleen naar Indie. Tante Non woonde eerst in Kampen, later (1914) in Arnhem, waar zij in de Pallandtstraat 78 woonde tot 1927 en waar zij op 18 Januari 1925 een dochter Jakoba Johanna (alle dochters van Tante Non kregen als tweede naam Johanna) verloor.

In 1927 verhuisde het gezin voor de studie van de dochter Jennigje en Cornelia Johanna naar Weesp, in 1930 naar Heemstede, in 1954 was zij een paar maanden in het bejaardenverblijf in de Goetlijffstraat 5, Den Haag, waarop zij nog in November van hetzelfde jaar vertrok en bij een getrouwde dochter in Schiedam introk. Daar is zij op 14 Januari 1955, na drie weken ziek te zijn geweest, overleden op bijna 85-jarige leeftijd.

Vader Pilon heeft de eerste wereldoorlog in Cheribon meegemaakt, waar hij samenwoonde met een dochter uit het eerste huwelijk, die ter plaatse onderwijzeres was. Na zijn pensioenering in 1922 maakte hij een reis om de wereld, zocht in Amerika familie op, bleef enige maanden in Holland, maar was blijkbaar zo aan Indie gehecht, dat hij zijn laatste levensjaren in Bandoeng ging wonen. In de Jappentijd mocht hij met zijn twee dochters buiten het kamp blijven, hij overleed 3 April 1943 op ongeveer 93-jarige leeftijd.

De dochters van Tante Non heten:

1. Elisabeth Hilda Johanna Wilhelmina Helen
2. Maria Abeltje Johanna
3. Jennigje 1) Johanna
(allen geboren te Bandjermasin)
4. Jakoba Johanna (overleden)
5. Eunice 2) Johanna (zou ook lerares aan een H.B.S. te Batavia worden, maar de oorlog van 1940 -1945 belette haar haar bestemming te volgen)
6. Cornelia Johanna (in 1938 lerares Duits te Batavia)

1) Jennigje was de naam van de eerste vrouw van dominee Pilon zij was afkomstig uit Overijssel, waar de naam Jennigje veel voorkomt.

2) Naam van de Joodse moeder van Timotheus, een van de helpers en metgezellen van Paulus. Deze dochter van Tante Non moet, volgens Toon van der Boon, zeer begaafd zijn. Ik heb geen contact gehad met haar en de andere zusters van Jennigje. Er is ook geen contact onder deze dochters van tante Non onderling.

Toon van der Boon, de echtgenoot van Jennigje, die mij zeer uitvoerige brieven over zijn eigen leven schreef, was eerst gehuwd met de oudste dochter van dominee Pilon, die verpleegster was in het ziekenhuis Ngemplak te Soerabaja. Hij huwde zijn 10 jaar oudere vrouw op 10 November 1915 in Batavia. Zij stierf 25 Augustus 1945 in het beruchte Jappenkamp Tjideng te Batavia, 10 dagen na de overgave van Japan. Haar man schreef mij, dat, naar kampgenoten hem later mededeelden, zij kort voordat zij stierf zich liet voorlezen uit Lucas 2 (geboorte van Jezus, Simeon en Anna en de 12 jarige Jezus in de tempel) Zij waren dus ongeveer 30 jaar gehuwd. Na de bevrijding hertrouwde van der Boon met Jennigje, dus met een Pilon uit "het tweede nest" zoals hij zelf schreef.

Ik kreeg de indruk, dat zij meer banden hebben en hadden met de Pilon's uit "het eerste nest". In de uitvoerige brieven van Toon van der Boon worden de leden van die tak - Pilon - genoemd, maar die horen niet in dit dossier - Van Dolder -, dat ik met deze zin nu afsluit op medio Februari 1971.

16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
<i>Gegeweens van de heer R. L. E. Hoppe Museum Kamstraat 72 Nijmegen</i>															
8	9	10	11	12	13	14	15								
v. DOLDEREN, ANTHONIE		VAN EMDE, MARGARETHA		VAN DE POLL,											
schoenmaker, burger van Utrecht 22-1-1743															
~ Utrecht															
† Utrecht 30-7-1794		† Utrecht 26-6-1774													
x 1e Utrecht 13 okt. 1756															
4	VAN DOLDER, Ds. Vincent			5	VAN DE POLL, Bartha			6	DE VRIES, Jacob			7	BOELHOUWER, Neeltje		
predikant te Sleeuwijk 1781, Puttershoek '83, laatstelijk IJsselmonde															
~ Utrecht 25-4-1758															
† IJsselmonde 11-7-1825				† Puttershoek 20-9-1794								† 23-1-1807			
x												x			
2	VAN DOLDER, Ds. Joannes Wilhelmus, predikant te Blauwkapel 1813, Neerlangbroek 1816, laatstelijk te Wageningen 1819 * Puttershoek (Z.-H.) 13-3-1788 ~ 23-3 † Wageningen 11-8-1832							3	DE VRIES, Aaltje * Oud-Loosdrecht (U) 24-7-1785 † Blauwkapel (gem. Maartensdijk U.) 5-12-1815						
x 1e (2e) Loosdrecht 15 juli 1813															

Samensteller:
R.L.E.Hoppe
Museum Kamstr.72
Nijmegen
tel.08800-21317

1 VAN DOLDER, Vincent Jakob, steenbakker te Wageningen,
employé sf. in Suriname en^oJava, laatstelijk administrateur
sf. ^{Bandjara Wa}Wanopringgo (Pekalongan), * Blauwkapel 6-3-1815,
† Voorst, h.de Beele, 1-5-1876
tr.1e A.Ch.Stulen (O/O Amsterdam 20-3-1860)
tr.2e H.Cruickshank, weduwe van L.Adam

Vervolgstaat
van kwartier
no. uit de
hoofdstaat

telefon 01717 3114 tel. Reuner.

Robert Cr.
17-7-1797.
Schotland

Louise Stuart
~~10-8-1837~~
Surrey

dochter Helen.

Helen.
24-6-1839
Nickerie.

dochter Theodora Margaretha.

130-8-1835

Gegewezen van
fam. Zeman
preside ons
op 30-8-71

na overlijden Robert
is Louise Stuart
getrouwd met
Ricketts - Edward.

Catharina Margret Cruickshank

- 5 { dochter: Henriette Maria. 1835.
- zoon: ~~Catharina~~ Jacob Anthony. add. jds. 29-4-1837.
- zoon: John Henry. 24-1-1839
- dochter: Louiza Charlotte. 1841.
- zoon: Charles Leonard. 1843.

Vrouw van James Cruickshank (8-5-1802)
is Henriette Elisabeth v.d. Franke

William Stuart Cruickshank. (13-3-1813) — Sur 11-1-1839

Alexandra L. Cruickshank. (12-5-1800) — Sur. 1-5-1818

gegevens van Zinnen
op haar brach
in 1972

Robert Cruickshank.

* Louise Cruickshank - Stuart.

↓
→ dochter Hellen geb. 24/6/1829
te "Paradise".

James Cruickshank.

X Henriette Elisabeth. v.d. Tuuk.

→ dochter Theodora Margaretha.
geb. 30-8-1835
te "Union".
X op 30/4/1861

Theodor Willem Johan Hiemeke.

Catharina Cruickshank. (ougeschwd.)

→ Jacob Anthony Odde.
geb. 1-5-1837.
→ Louise Charlotte.
geb. 31-3-1841.
X op 22/5/1861.

Johan Augustus Jackson.

gevoer voor 2e maal op haar bank in 1972

familienaam!

elien staat
+ 4/4/1916.

William Stuart Cruickshank.

X Anna Mergel.

naam in
1835 pas
veranderd
van
Mergel
in
Stuart Cr.

→ Elisabeth. X Robert Cruickshank.
(+ 19/3/1916)

→ Jeane Margareth.

→ Catharine

→ Robert ?? † geb. 1837 of 1838
† 1873. (13 Jan)

James Charles Cruickshank. (+ 10/1/1850.)

X Francis Pauline Jeane.
(+ 4/5/1860)

William Cruickshank.

X Gerardina Wilhelmina Wartrod

George Cruickshank. geb. 1829
 + 21-5-1926.

(1826) X Franza Morsen. geb. ?
 + 4-9-1893

omwettgeluiden
 Robert Brewster
 Suze Brewster.

→ Zoon Robert geb. ± 1858/59 erkend
 en gewettigd bij huwelyk.

→ Alexander Lamens. geb. 4/9/1867.

X 5/12/1933.

Juriana Jacoba Del Castillo.

→ gewettigd bij huwelyk:

1. Francis Josephine Elisabeth.
 geb. 27/10/1890
 + 11/11/1970.

2. George William Ewart
 geb. 3/4/1894
 + 3/8/1966.

→ X (15/9/1909)

↳ Albert Gijbertus Elsevier
 geb. 18/9/1883/3(?)
 + 18/9/1920.

Esselina Zeeman.

- Geraldina Juliette geb. 22/1/1910.
- Alma Sarah. geb. 1/7/1910.
- Ella Gertruida Paulina geb. 22/7/1913.
- Evert Andrew Romeo Laurentz geb. 9/12/1915.
- Hilda Esselina Olga, geb. 21/5/1918.

Beste Oom Lucien,

Het was een naar bericht dat U in het ziekenhuis moest worden opgenomen voor een operatie, door mijn reis naar het binnenland heb ik er niet eerder op kunnen reageren. Uit Uw brief van 26/3 blijkt dat alles weer in orde is, en aangezien U niets over Tante Jet schrijft neem ik aan dat ook zij volledig hersteld is. Ik hoop van harte dat U nu allebei gezond zult blijven, mijn allerbeste wens daarvoor!

Ik heb nu 2 van de 8 delen van het Buzger-register doorgewerkt en vond bij de in 1831 ingeschreven personen één Cruickshank, in 1832 twee. Ik geef ze hier vast door:

1. Robert Cruickshank, geb. 17/7-1797, ^{in Schotland} uit Grenada in Suriname aangekomen op 15/4-1820, gehuwd met Louisa Stuart, kind: Catharina Margaret, geb. 10/8-1821 in Suriname.
2. Alexander Cruickshank, geb. 12/5-1800 in Schotland, uit Glasgow in Suriname aangekomen op 1/5-1818, ongehuwd.
3. James Cruickshank, geb. 8/5-1802 in Schotland, uit Schotland in Suriname aangekomen in mei 1818, ongehuwd.

Ik vrees dat we hier niets aan hebben. In beide boeken staat geen enkele Adam vermeld. Ik vermoed dat ik nog bezig ben bij de in Paramaribo wonenden, maar wat voor systeem er bij de inschrijving gevolgd werd kan ik niet te weten komen. Mocht het inderdaad zo zijn dat er een appart deel aan het district Nickerie gewijd is, dan zullen daar veel meer Cruickshanks uit komen, hopelijk met een dochter Helena erbij!

Ik zou deze vakantie aan de registers doorwerken, maar mijn plotselinge reis naar de Wajana's kwam ertussen. Ik heb daar net een (te) lang verslag over geschreven en mijn ouders gevraagd het naar U door te sturen. Zo wordt ik deze laatste maanden door verschillende belangstellingen verdeeld, om niet te zeggen verscheurd.

Ik wil inderdaad nog altijd het dossier Paradise bij Domeinen opvragen, dat kan hier in de stad. De vraag is bij dit alles steeds, wat of er in Suriname ligt en wat in Nederland. In Nickerie zelf zal niet veel te vinden zijn, want alles is overgeheveld naar Paramaribo. Hoogstens zou ik een onderzoek kunnen doen onder de nog levende Cruickshanks, maar die zullen zich niet veel herinneren uit de vorige eeuw, bovendien zullen dit soort interviews geweldig veel tijd in beslag nemen.

Naar Paradise zelf gaan heeft alleen nostalgische waarde, want de plantage is sinds lang verkaveld en het gebied zal weinig meer van het oude bewaard hebben. Het staat nota bene bekend als de rosse buurt van Nickerie!

Ik ben benieuwd of Van de Walle U verder kan helpen. Ik ken hem als schrijver van een historische roman over het oude Suriname (Een vlek op de rug) en vermoed dat hij in ieder geval veel over het oude plantage-leven zal weten. We geven de hoop dus maar niet op.

Nogmaals mijn beste wensen en heel hartelijke groeten, ook aan Tante Jet,

Remy

P 31/8-71

Beste Oom Lucien,

Er liggen weer een paar postbladen van U op antwoord te wachten, door de chaotische toestanden van de laatste tijd heb ik er niet eerder op kunnen reageren.

U weet misschien al dat ik besloten heb om voorlopig toch maar in Suriname te blijven. Ik hoop in het komend jaar werkelijk iets meer tijd aan de speurtocht naar Granny's verleden te kunnen besteden. De gegevens die U al verzamelde bewaar ik zorgvuldig, ik hoop ze hier te kunnen nagaan. Aan de Cruickshanks die ik tot nu toe vond zou ik niet te veel aandacht besteden, er moeten er nog veel meer staan in de burgerregisters die ik nu moet doorwerken (ik heb er 2 van de 8 gehad); volgens de burgerregisters speciaal over het district

Nickerie gaan, maar dat staat nergens aangegeven. Ook kreeg ik de raad de manumissu-registers na te gaan (ik ben niet zeker over de schrijfwijze, het is het woord voor vrijgemaakte slaven, daar zou Granny's moeder bij kunnen zijn).

Schreef ik U al dat ik in het dagblad De West tot mijn verrassing een artikel over John Adam zag staan (naar aanleiding van zijn overlijden), dat eindigde met de opmerking: hij was een Surinamer? De redacteur die het artikel schreef toonde zich zeer geïnteresseerd toen ik hem opbelde, maar wist eigenlijk niets bijzonders. Hij zou moeite doen om een en ander te achterhalen, maar ik heb tot nu toe nog niets van hem gehoord.

Een tocht naar Nickerie staat nog altijd op het program, is te verwezenlijken nu ik toch in Suriname blijf, maar voor archiefzaken moet je toch in Paramaribo (of in Nederland) zijn.

Ik vind het jammer dat we elkaar voorlopig nog niet zullen zien. Ik was van plan om in ieder geval mijn vakantie in Nederland door te brengen, maar dat bleek niet haalbaar te zijn. De onderhandelingen over de verlenging van mijn contract en mijn recente verhuizing vergden te veel tijd en energie. Ik ga nu een tijdje uitrusten op een caraïbisch eiland.

Er is nog veel te doen om mijn vertrek (overmorgen) te regelen en ik moet het dan ook hierbij laten. Heel hartelijke groeten, ook aan Tante Jet,

Rin

De heeren V. J. van Dolder en H. F. Morbetter
waren beide in 1868... lid van
de Kamer van Koophandel en Nijverheid
afdt. Samarang, (zie Reg. Alm. 1869)
De heer V. J. van Dolder was verder
volgens die zelfde almanach 1869
Blz. 505, Commissaris van het
Agentschap van de Javaasche Bank
te Samarang.

In 1871 lid van het Samarangsch
genootschap tot bevordering van landbouw
en nijverheids waarin de heer
H. F. Morbetter zitting had in het
bestuurs

1834
~~1866~~
~~1868~~

V. J. van Dolder Commissaris van het
agentschap van de Javaasche Bank
te Samarang (Reg. Alman. 1869: 505)
Reider lid van de Kamer van Koophandel
en nijverheid afdt. Samarang (id.
boek de heer H. F. Morbetter van de
n. de heer

H. F. Morbetter lid 1859 landbouw
te Samarang

1871 van Van Dolder lid v. d. Samarangsch
genootschap tot bevordering van landbouw
en nijverheid, de heer H. F. Morbetter
was lid v. d. bestuur v. dat genootschap

Gegevens van de Cruickshanks

in Suriname
van Rem Spelstra 20-4-71

1. Robert Cruickshank gel. 17-7-1797
in Schotland uit Grenada in Suriname
aangekomen op 15-4-1820, gehuwd
met Louisa Stuart, kind Catharina
Margaret gel. 10-8-1831

2. Alexander Cruickshank gel. 12-5-1800 in
Schotland uit Glasgow in Suriname
aangekomen op ~~8-5-1818~~ 1/5-1818
ongetrouwd

3. James Cruickshank gel. 8/5-1802
in Schotland in Suriname in mei 1818
ongetrouwd

Deze gegevens zijn van 5-6-1971 naar
Rijksarchief opgegeven.

Er is een Alex Cruickshank, oudst 29 jaren
getr. met Anna Thorsick, oudst 17 jaren
op 18-2-1818

no 26 3005 B 24

C, A van Bybesteren, Beschrijving
van Suriname 1854 2e pag. 146
en 147 Genealogie grondw.

J. G. Bedman, A narrator of a few years
experience on. London 1813 ~~not published~~

E. Bejer, Surinams in derzelf te gennarstis
bunten A'dm 1823 blz 7. 3197. D 18

E. L. van Heecker. Oantrekking Rotterdam etc
Kolonie Suriname blz. ¹⁸²⁶ 38 1161 A 121

1804-1816 Eng. tusschenburen.

Nagaven naar Leffmanns is.

Garadië

Bl. R. van J. Cruickshank eigenaar

Admiral's Park in Suriname

A. Dene' en A. Macdonell

1625 akkers suiker, gracht v. Nicker

Union 2/3 eigenaar Bl. R. van J. Cruickshank
Shankle

666 2/3 akkers; kwekerijmarkt.

Wat C. O. van Sproeten Jan. 1854

500 akkers of 250 Ryndersdorp
morgens 1851 6 mm² of
nu 4 1/2 ha

Het N. O. in de rivier, dat uit hantje nu
den zelf B. v. de kwekerij ende aan
Engelst den aan Ryndersdorp schijnt te behooren
N. Heesters bl. 57

Cruickshanks

in

Suriname

Kruislyst 1964

1 George William Edward Cruickshank
ge. Paramaribo 3-4-1894

normale red. Hogerstraat 33 Parbo.

2. Wagmeela W. van Cruickshank, ge.
Beckler, geluum Parbatas 7-7-1919
zelfe akker

3. Richard Elias Cruickshank ge.
Nickerie 2-1-1940 normale

Adrianna's straat 4 te Parbo.

gerucht aan zijn onder

Uittreksel uit brief van Ren Spoelstra uit Paramaribo waar hij leraar Frans is, gedateerd 4 maart 1966:

Devader van Granny was een Schot, Cruickshank (spr. uit Kroeksjank) die met een eigen boot op en neer voer om slaven te verkopen (daar heb je 't alweer), als ik het goed begrepen heb voer hij ook op Amerika. In Nickerie (West-Suriname) had hij een enorme plantage, Paradijs geheten, en op die plantage drie beeldschone slavinnen, bij wie hij beurtelings of tegelijkertijd kinderen verwekte. De kinderen van één van deze slavinnen Waarschijnlijk de schoonste, of anders de slimste) kregen zijn naam, en daar moet dus Granny tussen gezeten hebben..... Ditspel van herkenningen werd zo ongeveer een shakespeariaanse komedie toe Eva bij het horen van de naam Adam uitkreet: maar een schoonzuster van mij is een Adam ze is getrouwd met Help, weet je wel? waarop het beteuterde echtpaar Gramberg: ~~St~~ lijkt ~~XXX~~ goddome wel een familie-reunie. Johanna besloot met onverbloemd te zeggen dat ze me voortaan zou voortrekken boven de anderen, en me speciale woorden en "streken" zou le broedoe dek moro moro watra dus. ze zal allerlei familieleden opsporen, en wat ik vooral moet doen is gaan snuffelen in de archieven in Nickerie, dat was ik trouwens toch al van plan. Volgens Johanna is de plantage (inmiddels verkaveld) nof steeds familiebezit en moet er een legaat zijn in Amerika waaf niemand aan kan komen, is dit niet helemaal Treasure Island?

Schoonster - Elou
hant

haar moeder het Bengafoe, geparentend aan de Cruickshanks

Ik denk dat dit verhaal afkomstig is uit de mond van een zekere Johanna [door Ren beschreven als "een forse creoolse met een bulderende lach, goud in 't haar, in de oren, om de polsen en tussen haar neer gewalde boersens). Zij geeft Ren les in taki (Surinaams). Na de eerste de beste les had ze aan Eva [lerares Nederlands, die al 8 jaren in Paramaribo zit] gezegd: "Hoe komt 't dat die "jongen" het sranan-tongso [= taki] direct zo goed uitspreekt." Een zena de twade les de naam Cruickshank hoorde, zei ze direct: we zijn familie. zij noemde ook de naam Leefmans

L. Gram

De familie Gramberg (hij leraar Engels en spaans, zij leraar spaans) zijn "verdraaid aardige" mensen volgen Ren

Eva heeft Johanna (een Surinaamse dichteres) voor Ren opgedieft. Deze J. is geen echte lerares, maar kan de volkse uitspraak leren, Eva heeft de leiding, zij is ook wd. directrice van 't taleninst. truit

Namen van Cruickshanks
die rijk end 18^e en begin 19^e eeuw
naar Suriname verhuud.

1. Robert Cruickshank geb. 17-7-1797 geboren in Schot-
land, verhuude van Grenada naar Suriname

Er is een Robert
C. Cruickshank in
1832
± 35 j.

datum aankomst Suriname 15-4-1820

dus ± 23 j

huude later met Louisa Stuart, ein kind

Catharina Margaret geb. 10-8-1831

Helen 24-6-1829

2. Alexander Cruickshank geb. 12-5-1806 in Schotland
verh. van Glasgow naar Suriname 1-5-1818

~~Dere is mogelijk~~

3. James Cruickshank geb. 8-5-1802 in Schotland
aangek. in Suriname ook in mei 1818, 16 j. oud
Dere overled op 4-9-1867 dus 49 jaar oud

Verder is bekend dat op

18-2-1818 een zeker Alex Cruickshank

oud 29 j. huude met Anna Ironside oud 17 j.

Mijn grootmoeder werd geboren 25-3-1829

Nos 1 en 3 waren volgens C.A.v. Sijpestein (Jan 1854)
of alle 3? eigenaars van Paradise, administrateurs A Dersé en
A. Macdonald

500 akker = 1625 akker, grootte van Kickerij suker
250 Ruyt. mangel
1 Ruyt. mangel was 4 1/2 ha

Union voor 2/3 eigenaar R.A. en J. Cruickshank
66 2/3 akker kweekgrond

Z.I.O.Z.

Vrouw
 ↑
 Alexander Cruickshank geb. met Juffr. Del Castillo
 1944
 ↑
 Vader George Cruickshank
 Aug. 1963

~~Edwards~~
 La. 1867
 4-9-1867
 geb. in 1963 nog

Francisca x Alfred Bangafas
 lufde 1963
 ± 1919
 met dit huwelyk de kinderen

nakomelingen?

Minder
 Nam Min.

Dina (x Anabers + 1944)

Zeman
 Alma (in 1939 geh. m. Dorrford + 1945)

Ella Bangafas geb. met Reefmans
 deze zijn moeder + vader
 van
 John Reefmans.

Daar zijn er nog twee kinderen
 Evert
 Erseline

Ik schreef een brief aan
 Richard Elias Cruickshank geb. Nickers
 2-1-1940 woonde Adriennestraat 4 Parbo

Ontleend aan Kruislyst 1964, waer nog woonde

1. George William Emad Cruickshank geb. Parbo 3-4-1894, dus nu (1971) 77 j.
 Ver. Hoogstraat 33 P.
2. Magnella Udea Cruickshank geb. Beckles
 dus nu dusse? geb. 7-7-1919 dus nu 52 j.
 geb. te Barbados
 zelfde adres.

11

Gegeweens Alg. Ryks archief

Volgens oudere registers daterend ± 1829 of 1831
was Paradijs eigendom van W. Stuart
en slechts 500 akkers groot

Union was voor $\frac{2}{3}$ van W. Stuart en voor $\frac{1}{3}$ Ervan Seuder.
[1000 akkers

Het is echter mogelijk dat het W. Stuart Cruickshank
de eigenaar was.

Volgens gegeweens archief Nieuwe West-, Curatiele- en
onbeterde Boedelkamer (1828-1836) en het

Dep. der onbeterde Boedels in Worm (1836-1876)

zijn de volgende desolatie boedels van de volgende
personen aan de Kamer gekomen:

Elisabeth Cruickshank over 14-3-1867

James " " 4-9-1867

William Stuart " " ?

William Stuart Cr. gel. 13-3-1813

anzel 11-1-1839

H. Zeeman

Hilda Esselens Olga

Elisa - laan 2

Uitvlucht

Paromabo

Postbus 1831

Jans Aarstelen - 49
Vorschtien

I
Voorvaderen en halfzusster en -broer
van Vincent Jacob van Dolder.

Vincent van Dolder.

geb. Utrecht augustus 1758
zoon v. Anthonis v. Dolder
en Margartha v. Ende.

Predikant te Smeerijk 9-9-1781, Putterhoek 29-6-1783,
Ysselmonde 17-7-1825. Zijn vrouw overleed te Putterhoek
Hij had 6 kinderen, w.o.:

↳ Bartha van de Bolla

Johannes Wilhelmus van Dolder

geb. te Ysselmonde, datum onbekend

Predikant te Blaauwhapelo 16 mei 1813, Veenlangbrink 28-4-1816
en Wageningen 1-8-1819, aldaar overleden 11-8-32

Was eerst gehuwd met Alida de Vries en later, 1-11-1816
met Philippina Maria Batenburg (dochter v. Bastiaan
Batenburg en Hendrika van IJerson, zij overleed 25-9-1833)

Kinderen:

Uit het eerste huwelyk
rechts een zoon:

Vincent Jacob van Dolder

geb. 6-3-1815 in Maarsseveld (Utrecht)

Hij was dus 17 jaar toen hij zijn vader verloor, zijn moeder Alida de Vries verloor hij op 5. december 1815.

f met toetemming van familie van de vaderszijde van overleden in groot-ouder.

~~[Mogelyk heeft zijn stiefzusje Bartha Hendrika Philippina die op 15-jarige leeftijd huwde met de Paramariboische rechter Hooke van Kooten haar stiefbroer Vincent Jacob meegenomen naar Paramaribo]~~

Hij huwde was in Wageningen steenbakker, en huwde op 6-6-1839 te Wageningen met

Albertina Charlotte Stulen
24 jaar, dochter van Gerrit Kaik Stulen en Louise Catharina Vereenet

Dit huwelyk is ontbonden bij vonnis v. d. arrondissementsrechtbank van Amsterdam op 13 februari 1860, hij was toen bijna 45 jaar.

Juste datum van vertrek uit

Uit het tweede huwelyk vijf kinderen

1. Bartha Hendrika Philippina van Dolder

geb. Utrecht 12-10-1817
kunstschilderes huwde in Wageningen op 11-7-1833 met

Mr. Dirk Hooke van Kooten

geb. Demerary 3-5-1811
rechter te Paramaribo; deze overleed te Paramaribo al op 13-9-1847 (36 jaar oud)

Zijn vrouw is overleden op 12 april 1892 te Batavia, zij ligt begraven op kerkhof Tanahabang, zij is dus 74 jaar oud geworden.

2. Jakobus Johannes Wilhelmus van Dolder geb. Wageningen

15-4-1820 2^e luitenant Genie, overleden Semarang 16-10-1843 (23 jaar)

3. Een dochter, geb. Wageningen 14-8-1822

4. Elisabeth, Frederica Marianne van Dolder

geb. Wageningen 26-9-1825 overleed ongehuwd te Arnhem 25-12-1900 (75 jaar)

5. Johannes Wilhelmus van Dolder geb. Wageningen 26-9-1832

en Louise Catharina Verbeek
Dit huwelijk is ontbonden bij
vonnis v. d. arrondissementsrecht-
bank van Amsterdam op
13 februari 1860, hij was toen
bijna 45 jaar.

Juiste datum van vertrek uit
Wageningen onbekend, maar
wel vóór 1850.

4. Elisabeth, Frederica
Marianne van Dolder
geb. Wageningen 26-9-1825
overleed ongehuwd te Arnhem
25-12-1900 (75 jaar)
5. Johannes Wilhelmus van Dolder
geb. Wageningen 26-9-1832
overleed in Soekabumi
30-1-1919 (86 jaar)
Hij huwde te Sarel (Kaap de
Goede Hoop op 17-6-1861
Wilhelmina Bastiaans van Kampen
die op 31-5-1916 overleed te
Soekabumi

Vincent Jacob van Dolder

Dere ~~was de vader van mijn~~ ^{stiefgrootvader van mij huwde met de moeder van mijn vader, zij was} ~~na 1860~~ ^{geboren zijn met}
 zijn tweede vrouw Helena Cruickshank, geboren vermoedelijk
 in op de onderneming Paradise in het district Kickeny
 Dit huwelijk moet volgens mijn vader plaats gehad hebben in
 L (Mss. St. Louis) ^{soort} waar mijn grootmoeder, volgens het verhaal van papa,
 gouvernante was ~~van~~ bij de familie Eaton. Dat huwelijk kan
 op zijn laatst in 1857 plaats gehad hebben, omdat de
 oudste zoon uit dit huwelijk geboren is op 23 januari 1858 en
 wel te Semarang. Eigenaardig is dat het eerste huwelijk van
 Vincent Jacob van Dolder pas in 1860 werd ontbonden! In
 het zelfde verhaal van papa vertelt hij dat Vincent Jacob van
 Dolder "in de suiker in West-Indië" werkte en "later admini-
 strateur van de suikerfabriek of Wonopringgo was." Deze fabriek
 ligt in het regentschap Sekeloaan Mogelijk heeft hij ook een hotel in
 Semarang gehad. Het is wel opmerkelijk dat hij ~~van~~ alle
 kinderen uit het huwelijk met "Granny" in Semarang geboren
 zijn. Was Granny de eigenlijke beheerder van dat hotel?
 In allen gevalle is hij zeer rijk naar Holland teruggekeerd.
 Vermoedelijk heeft hij ~~zeer~~ ^{juist} in Arnhem gewestigd aan de
 L volgens ^{een adres-} ~~boek van~~ ¹⁸⁷⁴
 St. Jans buitensingel H. 613. Vast staat dat hij van
 Arnhem verhuisde naar Voorst ^{zie} in het mooie land-
 huis De Beele vestigde op 2 augustus 1875, hij overleed
 al spoedig daarna, namelijk op 1 mei 1876, 61 jaren
 oud.

1) Volgens een later mij bereikte gegeven was hij in 1859 admini-
 strateur van de suikerfabriek Bandyardawa van de Indische
 Maatschappij Vest-Indische Maatschappij van Administratie
 en hysente. Dit betrouwbare gegeven deed kring ik van de
 hun Nagelkerke (werkzaam aan het Kon. Inst. v. S. G. en V. te
 Leiden), die mij ook mededeelde dat in de bibliotheek van genoemd
 Inst. aangebrorven te hebben: Verslag van de heer V. J. van Dolder en
 H. F. Mor botter omtrent hunne bevindingen in de suikerfabriek
 Goeravoodadi van A. Barton Slot van Oldruitenburgh het liffende de
 suikerbedding. Ik heb dit boekje even doorgelezen. De s. f. Goeravoodadi
 lag ~~ook~~ in de residentie Madras, ~~van~~ uit dezelfde bron vernam ik dat
 V. J. van Dolder lid was van:

1. het Indisch Landbouw genootschap
2. het Bataviaase Genootschap
3. Semarangse Genootschap ^{tot bevordering} van landbouw en nijverheid
4. de Kamer van Koophandel en nijverheid te Semarang.

In allen gevallen was hij en zijn tweede vrouw in 1858 op Java. Het staat ook vast dat hij in 1859 administrateur van de suikerfabriek Bandjardawa (en niet Wonopringgo, zoals mijn vader mededeeld) van de Oost-Indische maatschappij van Administratie en Rijfrente, een fabriek gelegen in Tegal (zie Bylage C., gegeven van de heer Nagelkerke).

~~Aan de heer Nagelkerke heb ik ook te danken~~
De heer Nagelkerke trof in de bibliotheek van het Kon. Inst. voor J. L. en V. een boekje aan: Verslag van de heer V. J. van Dolder en N. F. Morbottier) omtrent hunne bevindingen in de suikerfabriek Poerwodadie van A. Baron Sloet van Oldruitburgh betreffende de suikerbereiding. In het dit boekje even doorgelezen. De z. j. Poerwodadie lag in de residentie Madion. Het doosje het recht viel me op dat in dit boekje de suikerfabriek Wonopringgo enkele keren vermeld werd.

F, dat in 1864 is gepubliceerd, 2)

6 gelegen in de residentie Sekaloung

Uit dezelfde bron vernam ik dat mijn stiefgrootvader lid was van:

1. het Indisch Landbouwgenootschap;
2. het Bataviaasch Genootschap;
3. de Kamer van Koophandel en nijverheid te Semarang;
4. Semarangsch Genootschap tot bevordering van handbouw en nijverheid te Semarang.

1) De heer H. F. Morbottier was ^{tot 1859} luitenant-kolonel kommandant te Semarang, maar ook lid van, evenals Van Dolder, lid van het Kamer van Koophandel en Nijverheid afd. Semarang en van het Semarangsch Genootschap tot bevordering van Landbouw en Nijverheid (zie bylage C)

2) Het onderzoek kwam op 22 sept. 1864 en werd op 3 december van

1) De heer H.F. Morbotter was ^{tot 1859)} ~~Luitenant~~ - kolonel kommandant te Semarang, maar ook ~~lid van~~, evenals Van Dolder, lid van het de Kamer van Koophandel en Nijverheid afd. Semarang en van het Semarangsch Genootschap tot bevordering van Landbouw en Nijverheid (zie bylage C)

2) Het onderzoek begon op 27 sept. 1864 en werd af 3 december van hetzelfde jaar beëindigd. De veronderstelling van C.B.G. in de brief van 24 nov. 1970 dat Vincent Jacob ^{kan} in de jaren 1861/64 in Europa of Amerika vertoefde ~~is dus~~ ^{is dus} ~~veel~~ ^{geheel} juist. !
Zien

(zie
opslag)

Uit ^{een brief} ~~gegeven~~ van het C.B.G. (Centraal bureau van de genealogie) gedateerd 24 november 1970. Blijkt ~~dat~~ ^{er} ~~is~~ dat de twee oudste zoons van Vincent Jacob van Dolder niet de familienaam van Dolder dragen. De oudste zoon werd, zoals gezegd, ~~ook~~ ^{als} bij de Burgerlijke in 1858 te Segal (en niet in Semarang zoals uit gegevens van de B.S. van ~~Tutphen~~ ^{Bremermen} en ⁱⁿ ~~Tutphen~~ ^{bremermen} blijkt) geboren, maar is aldaar bij de B.S. aangegeven als te zijn Albertus Redlod Laury. De voornaam Redlod (het omgekeerde van Dolder) wijst op de geboorte ~~aan~~ ^{uit} een onwettig huwelijk.

[er inderdaad

woorde.

Uit dezelfde brief blijkt dat in 1858 in Segal een zekere Augustijn Johan Bastiaan Laury, die als "vader" van het kind huft gefungeerd. Naar mijn mening is ~~het~~ de veronderstelling in dezelfde brief dat de moeder van Albertus Redlod een Indonesische vrouw zou zijn, onjuist.

[op 17 mei 1861

Volgens dezelfde brief van het C.B.G. is de tweede zoon Jacques Redlod, geboren in Semarang, bij de B.S. aangegeven als Jacques Redlod Goodwill. Was de heer

[het eerste huwelijk van

A. J. B. Laury in Segal een werkelijk bestaan. de persoon, van een meneer Goodwill in Semarang huft, naar alle waarschijnlijkheid, niet bestaan. ^{Verwonderd} ~~Bescheiden~~ is bovendien dat, aan gezien Vincent Jacob van Dolder al in februari 1861 ^{overleden} ~~ontbonden~~ februari 1860 ^{overleden} ~~ontbonden~~ was, het onnodig was om zijn, ~~toelichting te nemen tot~~ ^{zeker} zoon en onjuist achternaam te geven.

Het C.B.G. heeft ^{natuurlijk} ~~natuurlijk~~ Van een wettiging van het huwelijk met mijn grootmoeder en de erkenning van de oudste in zijn na oudste zoon ^{zijn} ~~zijn~~ ^{van} ~~van~~ ^{geen} ~~geen~~ ^{gegeven} ~~gegeven~~ in Holland te vinden. ^{En de} ~~En de~~ huidige Burgerlijke B.S. van Semarang zal zijn oude ~~stukken~~ ^{stukken} archief uit ~~de~~ 1860 en volgende jaren wel vernietigd hebben.

→ En het is de vraag of de huidige B.S. van Semarang hierover nog inlichtingen zal geven. Ik heb er op aan

gereguleerd
huidige Bureaustelsel B.S. van 1866
zijn einde ~~stichting~~ archief uit 1866
volgende jaren met vernietiging hebben

→ En het is de vraag of de huidige B.S. van
Samarang hierover nog inlichtingen zal geven
willen en kunnen geven. Ik heb er ogen
mouti men won gedaan.

Er zijn meer onbekant worden waagme
Hij was ontrent deze stiefgrosvader van
mij. De drie jongste kinderen zijn E
in Semarang geboren, ~~aldaar woonde~~
hij de belangzake.

E in 1868 en volgende
jaren

Was hij daar gevestigd? Of kwam hij
regelmatig van Batavia Segal uit in
die stad? In 1869 was hij daar
Kommisaris van de aagent-
schap van de Javasche Bank.

Kinder weten nu niet de bitter
weening van zijn leven af. Hij
in 1953 ~~voerteden~~ zuster Ik had
er meer van kunnen weten als ik
er vroeger in mijn Indische jaren
in Batavia en mijn zusters zussen

Wij na-oorlogse
tijd

tante Non (Mevrouw Sijl) ~~de man~~
en in na-oorlogse tijd
voor de dood van mijn zuster in
1953 en mijn tante, Mevrouw
Silon in 1955) men belangstelling
voor het onderwerp had gehad.

In allen gevalle is Vincent
Jacob van Dolder zeer rijk naar
Holland teruggekeerd. Hij heeft
zich eerst in Arnhem gevestigd
Er zijn adressen bekend van hem
aan het Willemplein waar in 1914
de Britse bank gestaan met
hadden en misschien nog staat. Ver.
de vermeldt en adresboek van
Arnhem van het jaar 1874 en
adres: St. Jans luitensingel H 613.
Aan gezien het bevolkingregister
van Arnhem verbrand is, is het
niet bekend wanneer hij zich daar
gevestigd heeft, maar naar alle
waarschijnlijkheid in 1872.

In de 2e wereld-
oorlog

De B.S van Voorst vermeldt dat Vincent Jacob van viel Arnhem zich op 2 augustus 1875 vestigde op het mooie landhuis De Beeli, dat wij in 1958 of 1959 geruin hebben. ~~Het is nu al gesloopt.~~
 Hij is niet lang de bewoner geweest, op 1 mei 1876 overleed hij, 61 jaren oud.

Foto's van hem in Granny zijn zowel in Indië als in Holland in de oorlog verloren gegaan.

- 1) Meerdere gegevens over De Beeli (met foto) in bijlage B. Het grote grote huis is ~~ge~~ niet lang na dat wij het zagge gesloopt. Toen wij op 14 augustus 1971 toe wij de dochter van tante Non, Jenniege Johanna van der Boon geb. Pilon, in Heemstede op zochten, vertelde zij van haar moeder gehoord te hebben, dat ~~de~~ ~~de~~ ~~de~~ Beeli (toen een meisje van 5 jaar) zich kon herinneren dat er ook een Engelsz gouvernement in de Beeli was.

2. Jacques Redlod van Dolder, geboren 17 mei 1861, is te Semarang, is ook naar Holland gestuurd, heeft is ook op dezelfde kost school geweest als mijn vader en mijn oudste stiefzoen Albertus Redlod, maar kwam op de Brummense kost school. De Burgerlijke Stand van Brummens vermeldt dat hij op 25 november 1873 kwam uit Semarang en op 18 september 1874 vertrok naar Zutphen.

Dank zij gegevens van de heer R. Hoppe (werkende aan het Centraal bureau voor genealogie te Den Haag) en van een schoondochter van Jacques Redlod, Mevrouw Ledianna Selina van Dolder geb. van Rossum, wonende te Herwijnen (beoosten ^{Gorkum} ~~Herwijnen~~), Kolstraat 17 is van deze boom, ^{maar nog meer voor} en zijn nazaten ~~veel~~ ^{veel} bekend. Mijn nicht Helen wist nagenoeg niets van deze tak om van haar. Ik moet er in mijn prille jeugd wel eens gelogurd hebben, ~~erger~~ ^{erger} met mijn grootmoeder, ergens in de bergen, maar waar, dat weet ik niet, en onderruiming waarvan de naam met Saenber begon. Ik heb er toen ook een hartelijke tante ontmoet. ~~Maar zij heeft weet~~ ~~de mat. Was het de Indonesische vrouw Sakinah~~

~~hij met wie hij samenleefde en hij wie hij zeer konden vermoede die allen erkend zijn?~~
 Volgens de gegevens van de heer Hoppe was hij gehuwd met Margaretha Johanna van Velthoven van wie hij op 24 juni 1900 gescheiden is. In 1901 heeft hij zijn ~~zijn~~ ^{zijn} na oudste zoon John erkend, ~~Maar~~ ^{Maar} hij had nog zes andere erkende kinderen ~~aan zijn~~ ^{aan zijn} van hem in Sakinah (volgens Mrs. G. S. van Dolder van Rossum: een half blond Madagere en een mooie vrouw, met een Arabische - sprak vloeiend Hollands" ~~en~~ ^{en} is later getrouwd met een zekere Lammerts van

Bueren) ~~Bueren~~

De kinderen van Sakinah zijn: ^{meer weinig} ~~moet te vertellen~~

1. Piet (hiervan wist Mrs. G. S. van Dolder v. Rossum ~~moet te vertellen~~)
2. John (geboren 3 sept. 1894 te Kendalredyo, Blitar, huwde met E. J. Coelen overleden te Parij 22 april 1932, ~~en~~ ^{in 1924} met Ledianna Selina van Rossum waarvan wie ik vele gegevens ontving, John overleed na de oorlog in Herwijnen, op ~~beoosten Gorkum, waards weduwe nog~~ 8 febr. 1958) woonde, Kolstraat 17)

F overleden

3. Willem F, geh. met Josephien Pietersz, sneuvelde in Bali
4. Hendrik, geh. met Maria Magdalena Pietersz te

Buezen) ~~Buezen~~

De kinderen van Sakinah zijn:

1. Piet (hiervan wist Mrs. h. s. van Baldu - v. Rossum ^{maer weinig} te vertellen)
2. John (geboren 3 sept. 1894 te Kendaludyo, Blitar, huwde met E. J. Coolen overleden te Pari' 22 april 1932,

↳ in 1924

~~en ^{in Pari'} met Ledianna Selima van Rossum waarvan wie ik vele gegevens ontving, John overleed na de oorlog in Herwijnen, op ~~bevoeren Gorkum, waar de weddens nog~~ 8 febr. 1958) woonde Kolstraat 17~~

F overleden

3. Willem F, geh. met Josephien Pietersz, sneuvelde in Bali

F overleden

4. Hendrik F, geh. met Maria Magdalena Pietersz

5. Aida geh. met Kool

6. Corrie geh. met Matta (informaties B. Matta, Havikstraat 24-24B Utrecht)

↳ overleden

7. Anna b geh. met van Booren, heel jong gestorven

Mijn oom Jacques Reddoet van Dolder is later
hertrouwd met een zekere Sophie Rutjen. Mijn aangebronde
nicht Ida van Dolder herinnert zich wel ^{deze} Tanti Sophie.
Mogelijk heb ik in mijn prille jeugd gelogd in
Soembomongko waar deze oom employé was, ^{Wollicht}
heeft hij ook gewerkt in Kendobredjo, ^{Blitar}, waar
Sakinah veel familie had.

↳ Uit de brieven van Leticiana is mij gebleken dat door
de erkende kinderen van oom Jacques geen band hadden met
de vader en opgroed zij door Sakinah, die ~~na het huwelijk~~
~~van zijn oom~~ al gauw Mevrouw Lammetts van Bueren
werd, vrouw van een aanruwer, die o.a. de Protestants.
Kerk te Malang heeft gebouwd. Leticiana schijft ook dat
zij hem als schoonvader beschouwde.

Ik ben de heer R. Hoppe zeer dankbaar dat hij mij in
contact heeft gebracht met deze vrouw (nu, juli 1970: 63
jaar oud) die de sympathie van ons beiden (Jit en mij)
heeft gewonnen en hopelijk ons in deze maand (juli 1970)
zal op zoeken.

¹⁰ ~~Er is mij niets bekend~~
naarschijnlijke zijn ^{de} beide huwelijken van Jacques Reddoet na
Dolder, eerst met Mey. van Velthoven en daarna met Mey. ~~Rutjen~~
~~hadden~~ geen kinderen geboren. Rutjen

Mevrouw Helma van Dolder geboren Cruickshank
of tenel Granny.

geb. 25 maart 1829 en overled. 22 maart 1911

Vast staat dat zij in Suriname is geboren op 25 maart 1829 (en niet in 1824 zoals Bloys van Treslong Pruis') in zijn boek 'verdelig ^{werk} vermeldt.'). Waar? Klein Ben (Mr. B. J. Adam) ment egwifge. lern te hebben dat zij in Saramaribo is geboren. F

F (de bron ^{was} hij vergten) ^{was}

F ~~Deb~~

F Dit gegeven zou in de doop boeken te vinden zijn, maar die zijn

mischen allen tot in het Rijksarchief te Den Haag te raadplegen. In

Saramaribo mogelijk nog aanwezige kerkelijke archieven moeten in een zeer slechte staat verkeren.

gemaakt zijn.

+ (een schone slavin?)

Haar vader was een Schot; Cruickshank is een typisch-Schots naam. Het niet zeer betrouwbare bron in Suriname Saramaribo; ^{zou} hij een slavenhandelaar. Ook had hij een plantage, Paradise geheten, bestin hebben. Paradise ligt in het district Vickerie. Ren Spoelstra, achterkleinzoon van dese Cruickshank, hoopt nog eens dit niet zo gemakkelijke van Saramaribo uit te bereiken district te bezoeken. Mischen komt hij nog wat te weten. Vermoedelyk was zij een Creoolse ~~en du zij had dus~~ [→], d. w. z. dat zij een Negerin als moeder had.

1) P. C. Bloys van Treslong Pruis, Genealogische en heraldische gedenkwaardigheden betreffende Europeanen op Java, vier delen (Wiltwerden, 1934-1939). Deze auteur bezicht vele Europese kerkhoven op Java en notende de opschrijver van die graven. ~~Helas, zijn er of drukfouten of onjuiste data of de gegevens verward.~~ De gegevens zijn niet altijd juist. De datum het jaar van de geboorte van ~~zijn~~ geboorte is 1829, is aangetroffen in de registers van de Burgerlijke Stand te Voort in Amsterdam. ²⁴¹⁰ ~~maas dat in dat dat moet wel~~

+ mijn groot-

1) P. C. Bloys van Treslong Prins, Genealogische en heraldische gedenkwaardigheden betreffende Europeanen op Java, vier delen [Wiltwerden, 1934-1939]. Deze auteur bezocht vele Europese kerkhoven op Java en notende de opschriften van de graven. ~~Helas, zijn er af drukfouten of onjuiste data of de gegevens vermeld.~~ De gegevens zijn niet altijd juist. De datum ~~van de geboorte~~ van zijn geboorte is 1829, is aangefroffen in de registris van de Burgerlijke Stand te Voerst in Amsterdam. De B.S. van Zutphen vermeldt 1849, maar dat jaartal dat met veel onjuist zijn ~~ook al en dat andere gegevens van die B.S. niet geheel het woord was op~~ en is ook later door Zutphen erkend.

+ mijn groot-
vader)

De naam van Cruickshank
komt nog voor in Suriname.
(zie de Stamboom van de
heer John Reefmans, die ik
in 1963 in handen kreeg, in
bylage A)

Waar en wanneer Helena
Cruickshank met haar eerste
man Adam gehuwd is,
is al evenmin bekend. Volgens
mijn vader moet hij een
schot geweest zijn. Maar, indien
hij inderdaad Lucien geheten
heeft, zou hij eerder van
Franse afkomst moeten zijn en
~~gewest hebben in~~ het in 1803
door Frankrijk aan de Verenigde
Staten verkochte gebied, bijvoorbeeld
de huidige staat Louisiana die
gruist aan de staat Texas (tot
1845 een ~~en~~ niet meer van Mexico
afhankelijke republiek)

Mijn vader is in Galveston in
Texas geboren op 15 november
1854, zijn vader is kort voor
of kort na zijn geboorte gestorven
zijn. Hij zou dokter geweest zijn,
maar dat staat ook niet vast.
Het is opmerkelijk dat mijn
grootmoeder zo weinig van hem
heeft verteld. In 1854 was zij
25 jaar. Misschien is zij zij maar
kort met hem gehuwd geweest.

Na het overlijden van haar
eerste man is zij, volgens het
verhaal van mijn vader ver-
huisd naar St. Louis in de
staat Missouri waar zij gauver-
nante is geweest bij een
Engelse familie Eaton. Mijn zuster
Laury namde ook met de naam
van een familie Van Marle,
~~naar aanleiding van een~~
~~gesprek dat ik ongeveer in 1918~~
~~afigig met een ~~de~~ van Marle~~
~~had. Deze kwam in afdracht~~

! afstammen van Franses
des uit

! Hollandse

Labs controlleren
ter beschikking

III 1

Mevrouw Helena van Dolder, geboren Cruickshank

in de familie Granny genoemd
geb. 25 maart 1829 en overleden 22 maart 1911

L van enkele

Nederlands studen

Uit alle stukken van de B.S.F. staat vermeld dat deze merkwaardige vrouw in Suriname is geboren op 25 maart 1829 en nu in 1824 zoals Bloys van Treslong (Trins) ~~vermeldt~~ in zijn uit genealogisch standpunt zeer nuttig vierdelig werk vermeldt.

Haar vader was een Schot; Cruickshank is een typische Schots naam. En het is bekend dat ~~van~~ gedurende het Engelse tussentwintigjarig Suriname (1804-1816) en daarna zich speciaal Engelsen en Schotten in het district Nickerie ~~met~~ vestigden als planters.

Van Ren Spoelstra, achter-achter-kleinzoon van Granny en van Mevrouw ^{Ziemann} ~~Ziemann~~ ^{mit haar man!} geboren Bangafoe (die ^{ons} in 1971 en 1972 bericht) heb ik de F danken dat *

F de volgende gegevens te danken.

1) J.C. Bloys van Treslong Trins, Genealogische en heraldische gedenkwaardigheden betreffende Europeanen op Java (Wettwerden 1934-1939). Deze man bericht vele Europese kerkhoven op Java en noteerde de opschriften van de graven. De gegevens; verstrekt door nabestaanden, kunnen natuurlijk onjuist zijn. Van mij is dit werk een kostbare bron geweest. Het jaar van de geboorte van mijn grootmoeder is aangehouden in de registers van de B.S. in Voorst, zutfen van Amsterdam. Jammer genoeg ontbreekt de gegevens van de B.S. van andere plaatsen waar deze vrouw haar leven heeft gevoerd.

2) Zie ~~het mooie boek~~ van prof. R. van ~~Lier~~ (van Suriname), Lier

Samenvatting in een grensgebied, blz. 25, en de op blz.

335 vermelde literatuur (noten 4, 5 en 6.)

In 1818 [maand Mei] vestigden
zich in het district Vickery
de volgende Schotten:

1. Alexander Cruickshank
geboren 12 mei 1800;
2. James Cruickshank ge-
boren 8 mei 1802.

Op 15 april kwam uit
Grenada in het zelfde dis-
trict van Suriname:

Robert Cruickshank,
geboren 17 juli 1797.

Vermeedelyk is deze
laatste de vader van
mijn grootmoeder. Hij
trouwde later met
Louise (of Louise) Stuart
en had, volgens de inlichtingen
van Ren Spoelstra, één dochter
Catharina Margaret, geboren
10 augustus 1831. Volgens de
inlichtingen van Mevrouw
Zeeman had hij nog een
dochter, Helen, geboren
24 juni 1829. Dat klopt niet
met de datum die de
Hollandse B.S van enige
plaatsen is vermeldde:
25 maart 1829. Mogelyk
heeft Mevr. Zeeman
doopbrieven geraadpleegd

Beide kinderen zijn
zouden in Paradise geboren
zijn, de grootste nederonder-
neming in Vickery. Volgens
C.A. van Sijpe, Beschuizing
van Suriname, 1854 zouden
Robert, Alexander en James
Cruickshank eijgenam van deze onder-
neming geweest zijn. Bovendien
zou de onderneming Union voor
2/3 deel eigendom der drie genoemde
Cruickshanks zijn geweest.

in de 19^e eeuw

T. Sijpesteijn

Mogelijk zijn deze ordinaernissen
gekocht van William Stuart, die in
een in het Rijksarchief aangetroffen
register ~~was~~ in 1799 als eigenaar
te boek stond.

Het komt mij niet waarschijnlijk
van dat Louise Stuart (die ^{denk ik} ~~was~~
lijkt een Schotse was) de moeder van
Granny is geweest. Zij had, Creoolse
gelaats trekken en kroeshaar.

§ (mijn grootvader)

Haar vader is meest jong overleden
zijn, in 1832 [volgens inschrijvingen van
het Rijksarchief], hij was toen 35 jaar.
Zijn vrouw is het raarst met
Edward Rickets. Helen Cruickshank
was toen in 1832 ongeveer 3 jaar.

Hoe zij verder opgewoed werd en
waar zij en wanneer zij ~~zijn~~ ^{was}
vader haar eerste echtgenoot, een
zeker Adam (met waarschijnlijk de
voornaam Lucien) heeft gehuwd, weten
mij niet. Het enige gezegd dat mij
reken is dat hij kort ~~vóór of na de~~
geboorte van mijn vader, Lawrence
is overleden. Deze (mijn vader) meent
dat hij ~~aan Schot was~~.

F - vermoedelijk een
Schot -

Wat mij wel weten is, dat mijn
vader uit dit huwelijk een
zoon is geboren in Galveston (Texas,
U.S.A.) op 15 nov. 1854 en dat
zijn vader kort vóór of na deze datum
overleden is. ~~Mijn vader vandaar dat~~

+ (Missouri)

¶ na het overlijden
van haar man

Volgens een verhaal van mijn vader is
zijn moeder met hem naar St. Louis +
gevoerd. Daar, waar zij gouvernante
van zijn geweest bij een Engelse familie
Eaton. Ook moet zij daar een
nauw contact gehad hebben
met een familie Van Marle. Twee
maal in mijn leven heb ik vader ~~aan~~
(van een zeker J. van Marle en van
mijn zuster) de bijzonderheden van
dit contact aangehoord en vergeten.

~~ATA 3~~

F bovengenoemde

Opmerkelijk is dat al zijn kinderen in Semarang geboren zijn. In die stad nam vervulde hij ook de ~~aanseftellende~~ functies. De heer Nagelkerke vond in de Regeringsalmanak van 1869 vermeld dat hij "Kommissaris van het agentschap van de Javasche Bank" was.

~~Er is een verhaal in de familie dat hij een hotel in Semarang heeft bezeten; mogelijk schuift zijn naam het beheer.~~

In allen gevalle is hij zeer rijk naar Holland terug gegaan. Wanneer? Uit een adresboek van Arnhem van het jaar 1874 woont hij aan de St. Jansbuurtsingel H 613. (Aangzien het bevolkingsregister van Arnhem verbrand is, is het niet bekend wanneer hij zich daar gevestigd heeft.

De Burgerlijke Stand van Voorst vermeldt dat hij van uit Arnhem zich vestigde op het mooie landgoed 'De Beele' op 2 augustus 1875, hij overleed al spoedig daarna, namelijk op 1 mei 1876, 61 jaar oud.

Een foto van hem en Granny is gedurende de Japansse bezetting verloren gegaan.

1) Nadere gegevens over De Beele (met foto) in bijlage B.

F Hij heeft echter ook gewoond aan het Willemsplein

III 4
L met haar dochter, toen
11 jaar,

In 1881, als de drie oudste kinderen onderscheidenlijk 23, 20 en 14 jaar zijn, verhuist zij L naar Amsterdam, Keizersgracht 96 (dat Jek en ik op 10 juni 1969 hebben bekeken; het was leeg en te koop) en daarna op Slantage Middenlaan 72. De Burgerlijke Stand van Amsterdam vermeldt niet dat de nog 20-jarige Henri Vincent (14 jaar) is meegegaan.

Ein ander raadsel van haar leven is is: hoe heeft zij haar niet geringe vermogen kwijt gemaakt. Mijn zwager Snouch Hargronji heeft mij een verhaal dat hij op verzoek van mijn vader gedurende een verlof in Nederland een poging gedaan heeft dit mysterie te onttraadselen, vergeefs echter. Hij schijnt zeer zwijgsaam te zijn geweest. Vermoedelijk was zij een overvrees in financiële aangelegenheden en is zo met zij afgegaan het slachtoffer van slimme afzetters (de famoos-lie-legende zegt natuurlijke Joden) geworden.

Hij moest dus terug naar Java. Hoewel de Burgerlijke Stand van Amsterdam "op 16 november 1894 ambtshalve afgeschreven" werd, staat het vast dat zij met haar dochter L (20 jaar) met Kerstmis 1890, dus enige maanden voor twee maanden na mijn geboorte in Tandjung Sari arriveerde). Zij was dus ook aanwezig bij de dood van mijn moeder (23 juli 1891), het-
gen blijkt uit en
het gesd ook blijkt uit een brief

L zij volgens

1) Dit blijkt uit een brief van mijn moeder gedateerd 17 januari 1891 gericht aan "mijn lieve kinderen" (Laury en Jacques - Jack is genoemd), ~~geschiedt in de~~ ^{een} ~~van de evenige brieven van~~

1) Dit blijkt uit een brief van mijn moeder gedateerd
17 januari 1891 gericht aan "mijn lieftē kinderen"
(Laury en Jacques - Jack is genoemd), ~~gemaakt in de~~^{een}
~~relatenschap van Laury was de overige brief van~~
mijn die mijn zuster Laury bewaard heeft.

III 4

met Vincent Jacobus van Dobbelaer

ma. hieldas, leen ik haar ver-
haal vergeten.

~~Verder weet ik ook niet~~
of zij werkelijk in St. Louis is
hertrouwd, omdat immers
het eerste huwelijk van laatst-
gewende ~~was~~.

Tot de vele raadsels van
haar leven ^{zijn} plaats en datum
van haar tweede huwelijk.

Vast staat dat uit dit
huwelijk geboren zijn drie
jongens en één meisje en wel in
te Semarang in de jaren
1858 (Albertus Redlod) in Segel
1861 (Jacques Redlod), 1867
(Henri Vincent) en 1870
(Johanna Wilhelmina Helena) ^{en}
mogelijk zijn de twee eerste
kinderen

F Krakatau
F Segel en Semarang

E, alle drie
in Semarang

Mogelijk schreeft het wettige
huwelijk pas na de ontbinding
van het eerste huwelijk van
Jacob Vincent (13 februari 1860)
plaats gehad.

Van Granny's leven op Java
weten we niets, evenmin van
de datum waarop zij met haar
man voor goed naar Holland
weg vertrok. In 1874 woonde
ze aan de Suik Janobitensingel
H 613, in 1875 in Voorst (De Beek)
waar zij in 1876 (47 jaar oud)
voor de tweede maal in haar leven
weduwe werd. Aan het einde van
dat jaar vestigt zij zich aan de
Groenmarkt met haar twee jongste
kinderen Henri Vincent (9 jaar) en
Johanna Wilhelmina Helena (6 jaar).
In Zutphen woonde Albertus Redlod,
al in 1874 ^{ook} ingeschreven als leerling van
het gymnasium, en Jacques Redlod
die ^{ook} al in 1874 in Zutphen
geboortel (13 jaar) woonde.

P Arnhem, maar ook,
naar ik later ver-
nam, aan het
Willemsplein

6 te Zutphen

F de twee oudste

E (16 jaar oud)

1) Zie de bronnen van de archivaris van de gemeente

1) Zie de brieven van de archivaris van de gemeente
Zutphen van 29 juni en 8 sept. 1970 in bijlage A

van Mevrouw de Stoppelan
aan Harry en Jacques waarin
de laatste levensdagen van mijn
Moeder zijn beschreven, en voernde
brief, die Harry gelukkig be-
waard heeft.

Granny heeft na de dood van
Mama mij opgevoed en wel in
Bondowoso, vermoedelijk omdat
het tussen mijn vader en haar
niet boterde. Hoevel de vele
malen ~~aan~~ naar slof op mijn
bellen ~~kan~~ voelde veruende ze mij
zuer. Mijn geliefde nicht
Helen, ~~was~~ dochter van Albertus
Redhod van Dolder, heeft mij,
toen ik haar na ongeveer
60 jaar weer ontmoette, ver-
zekerd dat ik een vervelend
verwant jochie was!!

Ik denk dat zij ongeveer
1895 of 1896 met mij ver-
huurde (per rijtuig, ik herin-
ner me dat ik op drie verhuur-
dag voor het wot zeur ver-
schikt en spoorlijn zag),
naar de scakfabrik Pandji,
vermoedelijk omdat ik naar
school moest in Sitobondo.

In 1900 of 1901 ben ik, mis-
schien tegelijk van haar weg-
geukt. Ik kan mij niet
voorstellen dat zij daarna
na mijn vertrek naar Holland
en pruttig leuen heeft gehad.
Haar laatste jaren heeft zij in
het grote administrateurshuis
in Pandji in een rolstoel door-
gebracht, trevend om het
kleinzontje dat in Amersfoort
woonde en haar regelmatig
moerzaam opgestelde brieven
zond. In Jojoekarta had ik
nog een portret van haar met
een bosje krulhaar. Dit zeldzame
portret is in de Japese tijd ver-
een orgaan.

rijdende

methode

loven gegaan.
~~Zij was~~ Van haar methode
van opvoeding herinner ik
mij, behalve de klappen op
mijn billen, de regel dat ik

weinig moest eten ~~en~~ ~~ook~~, niet
 het woord buik mocht zeggen
 en dat zij mij leerde bidden. Zij
 was, zoals zo veel Surinaamse
 Surinamers, op haar manier
 godsdienstig, maar niet zo
 Calvinistisch als tante "Betsy
 (mevrouw de Stoppelaar) door wie
 ik een half jaar ongeveer opge-
 roed ben op de koffiebieder-
 ning Kale Bahar in het
 Malengse.

Op 22 maart 1911 overleed
 zij, bijna 82 jaar oud. In
 1895 verloor zij haar oudste zoon
 A. R. van Dalder uit haar
 huwelijk met V. J. van Dalder,
 in december 1910 haar tweede
 zoon Jacques Reddod.

Wat een leven! En de kan
 nu (1972) nog spijt hebben dat
 ik zo weinig van haar jeugd
~~aan~~ dit leven weet.

↳ vóór mijn vertrek
 naar Holland

De vier kinderen van V. J. van Dolder
en Helena Cruickshank.

† Tegel (en met in
Semarang, zoals in
de B.S. van Toorst,
Brammiten en Zutphen ver-
Brummen) meldde)

[om mij onbekende
redenen

[- en gegevens van de
archivaris van de gemeente
Zutphen

♫ [16 jaar oud] ^{als woonplaats} ~~zich opstelde~~
had Zutphen gehad
hebben en

= in 1874 in Zutphen ge-
vestigd had;

1. Albertus Redlo geboren 23 ja-
nuari 1858 te ~~Sentaring~~, ging met
mijn vader, die toen 12 jaar oud
was, dus in 1866 of 1867, naar
Holland. De kleine Albertus Redlo
maakt toen 8 of 9 jaar oud geweest
zijn. Zij gingen beiden op de
welbekende kostschool "Van Kuis-
bergen" te Apeldoorn, directeur
Balthazar Jan van Pitzelwitz
van der Horst. In 1873 ver-
huisde hij naar Brummen naar
het orstebuit "Spaanscheveld",
ook onder leiding van bovenges-
noemde directeur. Volgens het
bevolkingsregister van Brummen
zou hij op 25 augustus 1874
met hij in augustus 1874 ⁱⁿ ~~in~~
leerling van het gymnasium ^{gewest}
zijn. Mogelijk was hij met zijn ^{zich}
jongere broer Jacques Redlo (die ~~zich~~
ook in het Zutphense bevolkingsre-
gis- ^{ter} als ^{minima} van de stad ver-
meld

z hij een Zutphense familie in
de kost, want ~~hij~~ anders
woonden toen nog in Arnhem.

~~Volgens indacht ingen van
Ida van Dolder geboren Courant,
f-schoonmoeder van Jacques Albertus
Redlo, heeft hij eerst gevraagd
bij de koopvaardij, maar om
later planter geworden te worden.~~

Zijn oudste zoon, getrouwd met
Ida Courant, werd 3 juni 1892 ge-
boren te Rodya (to overleed 10 augustus
1960 te Den Haag) en twee ^{dochter} ~~andere~~
in Tenggalek

Mogelijk hebben ~~hij~~ ~~hij~~ beiden
Wachtblijven
na te

Het is natuurlijk niet na te
gaan of Albertus Reddod ~~de~~ het
gymnasium heeft afgehoofd. Hij
is volgens inlichtingen van zijn
schouderochter (Ida van Dolders
glouw Courant), eerst gaan verren

↳ dit is fruit

↳ Franggalek

als derde stuurman in de korpavaan
 die een^{de} later planten gevonden zijn
 oudste zoon Vincent Jacob (Jacques
 genoemd, echtgenoot van ~~gemma~~
 Ida) is geboren op 3 juni 1882de te
 Bodjongcentrum van ~~andere~~ bergoorden
 nemingen. Maar twee dochters¹⁾
 werden geboren in Franggalek, en
 mij welbekende stuk, maar, voor
 zover ik mij kan herinneren, was
 in ~~het~~ regentschap, maar een
 onderneming. Welke beroep hij
 daar uitoefende is mij niet
 bekend. ~~gemma~~.

Waar de jongste van de vier
 kinderen, Lauw geheten, geboren is,
 weet ik niet. Ik heb in mijn
 jeugd te Pandji met hem
 gespeeld.

Dere oom Bert moet een
 bijzonder aardige en ~~een~~ goed-
 hartige man zijn geweest. Hij
 stierf in 1895 tean malaka,
 in het paviljoen van het huis
 te Bondoroso waar ik toen
 (5 jaar oud) met mijn grootmoeder
 woonde. Ik herinner me dit
 schone gebeurtenis goed, al
 deed mijn grootmoeder haar
 best de sombere plechtigheid
 van de begrafenis voor mij
 te verbergen.

De drie oudste kinderen waren
 toen 13, 9 en 7 jaar; de drie jongste
 werden opgevoed door hun oom
 Henri en tante Min. Volgens de verhalen
 van Helen hebben ze er een akelige

1) Namelyk: Disji (A.B.L.) van Dolder, weduwe van Jan Montijn
 geboren 29 juli 1886, en mijn geliefde nicht Helen (Johanna
 Wilhelmina Helena van Dolder, gescheiden van ^{de heer} Spaelstra,
 geboren 2 juni 1888 te, beiden geboren te Franggalek (Kediri)

IV 3

jeugd gehad.

De andere woude in
die mijn vader en is later in
vertruffelyk met employe
van de zickerfabriek Pandji ~~gemaakt~~
geworden.

L echter onder de
 naam: Jacques
 Redlod Goodwill.
 Waarom ^{hijft} hij de achter-
 naam Goodwill gekregen?
 Zijn vader was tam al
 van ~~het~~ ^{zijn} eerste ~~huwelijke~~
 zijn eerste vrouw ge-
 scheiden.

2. Jacques Redlod van Dolder,
 geboren 17 mei 1861 te Semarang, ^{Hv 2}
~~took~~ naar Holland gestuurd,
 is wettens op dezelfde kost-
 school geweest als mijn vader
 in mijn oudste stiefvader Albrecht
 Redlod, maar in de ~~Besam~~ ^{Brem-}
 mense afdeling van de
 kostschool te Apeldoorn. De
 Burgerlijke Stand van Breda
 vermeldt dat hij op 25 novem-
 ber 1873 (dus 11 jaar oud) kwam
 uit Semarang en op 18 september
 1874 verhuisde naar Zutphen.

Dank zij gegevens van de heer
 R. Hoppe (werkende aan het
 Centraal Bureau voor genealogie
 te Den Haag) en van een schoon-
 dochter van Jacques Redlod,
 Mevrouw Leticiana Selina van
 Dolder geb. van Rossum, wonende
 te Herwijnen (beoosten Gorkum),
 Kolstraat 17, met wie ik in
 1970 een hele correspondentie
 gevoerd heb en die ons op 18 juli
 van dat jaar opzoocht, dank
 zij de gegevens ^{van} deze twee
 personen ben ik te weten gekomen:

 10. dat deze stiefvader van mij
 een planter ^{was} ~~is geweest~~
 in het Malangse, ^{de}
 onderneming Semberangko;

waar-
schijnlijk

F (humble had plaats
 te Kediri 3 augustus
 1895)

L die hij ~~alleen~~ erkend
~~te~~ heeft

 2°. dat deze ~~stiefvader~~ van mij
 hij eerst getrouwd geweest is met
 Margaretha Johanna van Velt-
 hoven, van wie hij ^{te Breda} ~~gischiedt~~
 op 24 juni 1900; ~~In 1901 heeft~~
~~hij zijn op een na eerste oudste~~
~~zoon John, en vermoedelijk~~

3°. dat hij echter bij een
 vrouw van gemengd Madavaas-
 Javaans bloed (Sakinah) getrouwd,
 zeven kinderen (vier jongens en
 drie meisjes) ~~vermeest~~ ^{vermeest} heeft;

1) Deze vrouw moet volgens mijn nicht Leticiana
 van Dolder een schoonzuster geweest zijn en
 in Holland gesproken hebben. Zij

1) Deze vrouw maakt volgens mijne nicht Lediana
van Dolder een schoonheid geweest zij en
vlouind Hollands gesproken hebben. Zij
trouwd later met een zekere Lammet, van
Bueren, aanremer, die o.o. de Protestantse
Kerk te Malang geloofd heeft.

L. eigen

P. te Bangorwangi op
8 augustus 1906

L. betrekkelijke

f. Rutjen

f. mannelijke

3°. dat hij kennelijk ~~verloofd~~
contact had met deze kinderen
zodat zij opgevoerd zijn door Sakinah
en hammetts van Bueren;

4°. dat hij hert raard is met een
zekere ~~de~~ Sophie Rutjen;

5°. dat hij volgens de ~~overheids~~ -
akte, die mijn nicht Leditiana
heeft nodig ~~geacht~~ ^{gehad heeft} en dus
geheim heeft, is overleden in
Malang op 15 december 1910
des voormiddags 8 uur. Hij
is dus slechts 49 jaar geworden.

Het is niet bekend of hij kinderen
uit het huwelijk met M^{rs}. van
Velthoven en M^{rs}. ~~Rutjen~~ heeft ge-
had. Vermoedelijk niet.

Van ~~de~~ ^{zijn} zeventien door hem
erkende kinderen zijn vier
jongvrouwen en één vrouwelijke
overleden. De één na oudste,
een zoon, John is geboren in
1894 te Kendalredjo, huwde
eerst met M^{rs}. E. J. Coolen die
te Paré in 1922 overleed, en
daarna in 1924 met de
bovenvernoemde Leditiana van
Rossum. Wij zagen een foto
van hem uit 1924, gemaakt bij
zijn huwelijk en kregen beiden
een zeer sympathieke indruk van
dese Van Dolder, hij stierf in
Herwijnen op 8 februari 1958.
Naar bijzondereheden vindt men
in zijn te vinden in de zeer
geestige brief van Leditiana in
bijlage D. Zij meent dat geen kinderen
van deze stiefvrou van mij in leven zijn.

~~Van de nog levende kinderen
van deze stiefvrou van mij zijn,
volgens Leditiana ~~in~~ ⁱⁿ ~~de~~ ^{de} ~~geboren~~
met een zekere Kool te Corzee
geboren met een zekere Matta
die op de Harkstraat 24 te
~~de~~ ^{de} ~~woont~~.~~

F. zijn met
leven

Fijn ^{met} ~~aan~~ ^{men} ~~aan~~
leven

~~Van die nog levende kinderen
van deze stiefvrou van mij Zijn,
volgens Ledianna ~~in~~ ~~de~~ ~~gehuwd~~
met een zeker Kool in ~~Corice~~
gehuwd met een zeker Matta
die in de Harkstraat 24 te
Utrecht woont.~~

Ledianna heeft nog kontakt
met haar stiefkinderen, dus
kinderen uit het eerste huwelyk
van haar overleden man John?

de ene
 E de andere gehuwd
 met

namelijk een zoon Henri (Zaan-
 dam) in twee dochters getrouwd
 met S. P. van Doorn, wonende te
 Haarlem en ~~de~~ een Javaan
 Raden Soejono, wonende te Malang.
 Haar ~~aan~~ twee dochters zijn
 ook met Javanen getrouwd.
 Zie verder bylage D.

3. ~~Henri Vincent van~~

3. Henri Vincent van Dolder geb. ~~2 februari~~ 8 februari 1867 te de
 Semarang, was ~~in~~ in 1878 ook in Brummum op de
 kostschool van ~~B. J. van Pretzelwitz~~ B. J. van Pretzelwitz van
 der Horst. Hij kwam toen van Zutphen, hij heeft ook
 in Voorst in de Beule gewoond.

Wat voor opleiding hij verder gehad heeft, weet ik niet. Familie
 ongeveer 1896 verhuisde van Bondowoso naar Pandji, was hij
 daar employé, dus in dienst van mijn vader. Later werd
 hij administrateur van Ranoe Pakis. Hij was getrouwd met een

L. Herz
mine

Mij (Gruenberg), dochter van een boekhouder bij de Sanarokan-
 maatschappij. Wij noemden haar tante Meer. Zij het huwelijk
 was kinderloos, maar ze kregen na de dood van een P. Bert, dus
 in 1895, zijn drie jongste kinderen op te vreden (de oudste,
 Jacques, kwam bij mijn vader aan huis). Zij hebben in gezin prettig
 jeugd gehad.

zij huw-
 den te
 Sanarokan
 2 februari
 1893

~~Henri~~ Henri Vincent overleed ~~te~~ te Malang 9 september
 1913 (46 jaren oud), zijn vrouw was nog lang
 dame van de huishouding van Dokter Otten, chef van
 de Sektbestrijding te Bandung.

De ~~nae~~ voornamen Vincent vinden wij terug in

1) Vincent is ~~de~~ ook een der voornamen van mijn
 otufgrootvader en zijn grootvader (zie I)

IV 8

4. Johanna Wilhelmina Helena
1870

↳ op 5 dagen na

De jongste van de Von Doldus,
een vrouw die veel beleefd tuft.
Zij werd geboren ~~1870~~ ¹⁸⁷⁸ mei 1870 in
Semarang, en was dus 6 jaar toen
haar vader in de Bule stierf.
Zij trok daarom met haar moeder
mee naar Zutphen, Amsterdam en
arsé, verde 1890, 20 jaar oud,
met Granpy in Tandjongsari
waar zij mijn geboorte en de
dood van mijn vader memorabel.

Het is haar leven zeer
bewogen en moeilijk leven verder
verloopen is, heb ik pas op
14 december 1970 vernomen uit
een brief van haar dochter (des
een nicht van mij), Jeonigje
Johanna geheten. Dank zij het
niet geseg te prysen C.B.G.
ben ik haar adres te Heem-
stede te weten gekomen.

Het was al lang bekend
dat "tante Von" zoals zij door
ons genoemd werd, getrouwd
was met een dominee Iclon,
met voornaam Tonke. Het
C.B.G. kon mij in mei 1970
al zijn standplaatsen precies
opgeven. Geboren in Bethaan
(Groning) in 1849, trok hij in
1890 naar Nederl. Indië en
"stond" daar op de volgende
plaatsen:

Banda 13 juli 1890
Bandjemas 9 febr. 1897
(Verlat naar Nederland 30 juni 1901)
daarna

Madison 10 juni 1902
Semarang ~~1903~~ 14 okt. 1908
Tjandjarsari 19 mei 1910

F Stedum

plaatsen:

Banda 13 juli 1890

Bandyman 9 febr. 1897

(Verlof naar Nederland 30 juni 1901)

daarna

Madison 10 juni 1902

Semerang ~~19 mei~~ 14 okt. 1908

Jogjakarta 19 mei 1910

(~~was~~ ^{was} met verlof naar Nederland

4 juli 1911), daarna

Charibon 17 juni 1912

~~afstijg~~ ^{gepensioneerd} en pensioen ~~afstijg~~ 2 april 1922

↑ Eerst ontzigen

IV⁹

Verder wist ik, ook al dank zij het C.B.G., dat hij op 19 oktober 1897 de 27 jarige tante Non trouwde te Badjemasin en dat hij op 4 april 1943, 94 jaren oud in Bandung is gestorven.

Maar wat vernam ik van nicht Jennigje Johanna gehuwd met A. J. van der Boon?

~~geen antwoord~~
In Indië aangekomen. ~~is~~ is tante Non haar broer Bert, die vermoedelijk in 1890 te Gunggung woonde, gaan helpen, maar haar hart trok naar Holland, zij werd gouvernante bij een familie handberg in Batavia. Toen ze daar de overtochtskosten verdeeld had, vertrok zij naar Holland, logeerde daar bij de halfzusters van haar vader). Daarop is zij gouvernante geweest in Terland bij een kolonelsfamilie en later in een gezelschapsdame bij de moeder.

Daarop is zij in Terland gouvernante en de gezelschapsdame geweest in een kolonelsfamilie. De dood van haar broer Bert (1895) is aanleiding geweest naar Indië terug te keren. Aan broed maakte ze kennis met zendingen en werd zochting aangebrooken door het zendingenwerk, dat zij aangeren zij niets voor de kinderen van haar overleden broer kon doen, niet beschikbare stelde voor zendingen.

↳ daar hield zij het niet lang uit,

- 1) Ze onder I waar twee halfzusters vermeld zijn; één daarvan heette Elisabeth, Frederica, Marianne, door Jennigje tante Betty genoemd, de andere is werd in 1822 in Wageningen geboren, maar daarvan is de naam niet bekend.

dingswerk. Zo kwam zij in Bandjermasin waar zij dominee Pelon leerde kennen. Deze was medicus en had zes kinderen, 3 jongens en 3 meisjes.

In Bandjermasin kreeg Dominee Pelon en tante Non drie dochters waarvan Jennigje de jongste was (geb. 12 mei 1901).

In 1901 ging de dominee met verlof naar Holland, waarschijnlijk met zijn zes kinderen uit het eerste huwelijk, tante Non verkoos een verlof op Java (in de Tengger).

In Madisir, ~~worden~~ de eerste standplaats van de dominee na zijn verlof, werden in zes jaar nog drie dochters geboren.

Van Soerabaja uit ging de gehele familie ~~naar~~ met verlof naar Holland. In 1912 ging de vader alleen naar Indië. Tante

Non woonde eerst in Kampor, later (1914) ~~naar~~ ⁱⁿ Arnhem waar zij in de Gallandstraat 78 woonde tot 1927 en waar zij op 18 januari 1925 een dochter Jakobina Johanna (alle dochters van tante Non kregen als tweede naam Johanna) verloor.

In 1927 verhuisde het gezin van de studie naar Jennigje en Cornelia Johanna naar Weesp, in 1930 naar Heerlede, in 1954 was zij een paar maanden in het bejaardenverblijf in de Goethoffstraat 5 D in Haag waarop zij nog in november van hetzelfde jaar vertrok bij een getrouwde

+ de dochters

L en

+ de dochters

L en

↓ intrek.

In 1927 verhuisde het gezin
van de studie naar Jennie en
Cornelia Johanna naar Weesp,
in 1930 naar Heemstede,
in 1954 was zij een paar maanden
in het bejaardenverblijf in de
Goetheffstraat 5 Den Haag waarop
zij nog in november van hetzelfde
jaar introk. Hij en zijn zoon
dochter in Schiedam. Daar is zij op
14 januari 1955, na 3 weken ziek
te zijn geweest, overleden op bijna
85 jarige leeftijd.

Vader Iloir huft de eerste wereldoorlog in Cherbon. meege maakt waar hij samen woonde met een dochter uit het eerste huwelyk die ter plaatse onder wyf was. Na zijn pensioenering in 1922 maakte hij een reis om de wereld, zocht in Amerika familie op, bleef enige maanden in Holland, maar was blybaard zo aan ~~Helf~~ ^{Helf} ~~by~~ ^{by} ~~licht~~ ^{licht}, dat hij zijn laatste levensjaren in Bandung ging wonen. In de Japantijd maakt hij buiten het kamp blyven, hij overleed 3 april 1943 ~~in~~ op ongeveer 93-jarige leeftijd.

F Indië

♠ met zijn twee dochters

- De dochters van tante Kon heten:
1. Elizabeth Hilda Johanna Wilhelmina na Helen
  2. Maria Abeltje Johanna
  3. Jennigje¹⁾ Johanna
(alleen geboren in Baryumasta)
  4. Jakobina Johanna (overleden)
  5. Eunice²⁾ Johanna ♯
  6. Cornelia Johanna (in 1938 leraar Duits te Batavia) -

♯ (was ook leraar aan een H.B.S. te Batavia worden, maar ~~wereldoorlog~~ ^{de oorlog van 1940-1945} belette haar ~~naar~~ ^{haar} bestemming te volgen).

Toon van der Boon, de echtgenoot van Jennigje, die mij zeer uitvoerige brieven over zijn eigen leven schreef, was eerst gehuwd met de oudste dochter van dominee

1) Jennigje was de naam van de eerste vrouw van dominee Iloir; zij was afkomstig uit Overijssel waar de naam Jennigje veel voorkomt.

2) Naam van de Joodse moeder van Timotheus, een van de ~~helfers in het~~ ^{helfers in het} ~~grote~~ ^{grote} ~~woorden~~ ^{woorden} van Paulus, Eunice was ~~een~~ ^{een} ~~Griek~~ ^{Griek} ~~gehuwd~~ ^{gehuwd}

↳ Deze dochter van tante Kon moet, volgens Toon van der Boon, zeer begaafd zijn. Ik heb geen contact gehad met haar in de andere zusters van Jennigje. Het er is ook ~~geen~~ ^{geen} ~~contact~~ ^{contact} ~~onderling~~ ^{onderling}, onder deze dochters van tante Kon onderling

IV 12

Silon, die verpleegster was
in het ziekenhuis Ngemplank
te Soerabaja. Hij hield
zijn 16 jaar oudere vrouw op
10 november 1915 in
Batavia. Zij stierf 25 augustus
1945 in het beruchte Japans-
kamp Djiding te Batavia, 10
dagen na de overgave van
Japan. Toen Haer man schreef
mij ~~in~~ ⁱⁿ "Kort" dat zij kort
~~was~~ ^{was} voordat zij stierf
zeer liet voorhem uit Lucas 2,
(geboorte van Jezus, Simeon en
Anna en de 12-jarige Jezus in
de tempel)

J, naar kamp gesloten
hem later mededede...

Zij waren dus ongeveer 30 jaar
getrouwd. Na de bevrijding her-
trouwde Van der Boon met
~~een~~ Jennegje, dus met een
Silon uit "het tweede nest"
zoals hij zelf schreef.

Ik krijg de indruk dat ~~de~~^{zij}
meer banden ~~zijn~~ ^{waren}
hebben en hadden met de
familie Silon's uit "het eerste
nest". In de uitroep van
van Toon van der Boon worden
de leden van die tak - Silon ge-
noemd, maar die horen niet
in dit dossier - Van Dolder,
dat ik met deze zin nu
afsluit op medio februari 1971
~~Ik wacht nog op nadere gegevens~~
van het C.B.G. over de data van de
huwelijken van mijn stiefgroot-
vader en mijn vader. En dan
~~sluit ik het in een streep onder.~~
Het dossier zal aan de Spelstra
worden nagelaten